

Dr. Josef Filser

Odpad od víry v katolické církvi a potlačování svaté mešní oběti

**Kritické pojednání vývoje v katolické církvi,
potlačování a potírání svaté mešní oběti,
jakož i soudobé snahy o její zachování**

Sestaveno a doplněno podle souboru článků v časopisu „Athanasius“

Z německého originálu Josef Filser, *Der Glaubensabfall in der katholischen Kirche und die Verdrängung des heiligen Meßopfer*, Herausgeber: St Athanasius
Priesterseminar Heilig Blut München Sitz Ulm e. V., München 1995
přeložil © Jaroslav Voříšek 2003

Obsah

Úvodní slovo editora českého překladu	6
Úvod	8
Odpad od víry v katolické Církvi	9
Co se stalo z katolické Církve?	9
Změny obecně	9
Nezbytné vysvětlení	9
Metody a pomoc při rozhodování	9
Opuštění skutečné bohoslužby a učení... ..	10
... vedlo k pokoncilní církvi... ..	10
... až k popření základů křesťanské víry	11
Důsledky odpadu od víry	13
Pokoncilní církve již není Církví katolickou	13
Potvrzení důsledků z Písma i ze slov Učitelského úřadu	13
Žádné výslovné popírání,	14
... přesto však se vzdal nárok na jedinou pravdu... ..	14
... vzdor obezřetnosti v detailních otázkách	15
Posouzení situace a odpověď	15
Je nezbytně zapotřebí odpor a nový začátek	15
Co se stalo z katolíků?	17
Jaký je současný stav?	17
Vytrvali jen nemnozí	17
Potlačení mše svaté	17
Rozptýlení se znovu shromažďují	18
Většina věřících však následovala novotáře	18
Hluboké religiózní temno	18
Jak je tomu tedy s většinou?	19
V širších souvislostech	20
Co má být dále s Církví, vírou a věřícími?	21
Obrácení pokoncilní církve nelze očekávat... ..	21
... protože k tomu chybějí předpoklady	21
Vlastní odpovědnost	22
Povinnost zkoumat	22
Zkoumání víry rozumem	22
Ujasnění vlastní situace ohledně katolické víry	23
Obrat	23
Jednoznačnost v obrácení	23
Praktická rada	24
Připojení se k „malému houfci“	24
Shrnutí	25
Potlačování svaté mešní oběti	26
Rozvrh témat	26
Potvrzení pravdivého katolického učení o svaté mešní oběti na koncilu v Tridentu	27
Doplňující výklad článků víry v římském katechismu	29
Shrnutí ve vyznání víry	30
Historický vývoj	32
Rezignace reformátorů na mši	32
Analogie s nedávnou minulostí	32

Definitivní rozluka	33
Sjednocovací snahy ze strany anglikánů	33
Tzv. liturgické hnutí	35
Nové kroky modernistů	36
Jejich cíle	36
Metody modernistů: nejprve nástup...	37
... pak spolupráce, zajištění a protekce	37
Tak se to i stalo	37
Loutky a vodiči loutek	37
Zavádění zhoubných principů	38
Pokus o antikatolickou unii s anglikány	38
Další společníci s falešnými principy	39
Co podnikali duchovní pastýři?	40
Chybná rozhodnutí?	40
Celkový plán liturgického převratu	41
Dalo se to předvídat?	41
Co se mělo stát?	42
Opuštění jednotné latinské řeči Církve...	42
... bylo nezbytným předpokladem pro ekumenickou liturgii	42
Další požadavky	42
Celocírkevní tužba a záležitost?	42
Překážky	43
Nesprávné představy „konzervativních“ modernistů	43
Osvědčené kádry	43
Závěrečné přípravy na koncilu	44
Udělal se všechno, co jen šlo	44
Příklady	44
Generální pardon pro bludaře	45
Missa normativa jako trojský kůň	46
Svatá mešní oběť trvá i nadále	46
„Nový mešní řád“ není pravou mší svatou	46
Jak to lze dokázat?	47
Podstatné atributy mše svaté	47
Nedostatek v úmyslu	47
Rovněž nedostatek ve formě	48
Obnovené konstatování	49
Falšování	50
Korunní svědci dokládají falšování	50
Příčinou falšování je chybná teologie	51
V zajetí padělatelů	51
Doklady popírání pravd o svaté mešní oběti a Nejsvětější svátosti oltářní	53
První případ	53
Vlastní výpovědi prof. Ratzingera	53
Jeho způsob argumentace	54
Tvrzení bez důkazů	55
Odmítnutí katolické pravdy	56
Dalekosáhlé důsledky	56
Nové učení profesora Ratzingera	56
Závazné rozhodnutí Církve	56

Druhý případ: katechetky	57
Biskup ze Speyeru a kytice	58
Třetí případ	59
Nové „katolické pojetí eucharistie“ je typicky protestantské	59
Čtvrtý případ: pouhá zpráva o skládačce	60
Zhodnocení příkladů	60
Detailní otázky	62
Správná materie	62
Latinská proměňovací slova	62
Která slova působí proměnění?	63
Další kánony	63
Osobní zbožnost	63
Souhrnné posouzení	64
Důkaz z povahy změn	64
Prosba ke čtenářům	66
Lauda Sion	66

Úvodní slovo editora českého překladu

Předkládaná studie „Odpad od víry“ dr. Josefa Filsera podává v nejstručnější možné formě základní poučení o současném stavu pravé Kristovy církve, i o její plíživé infiltraci a uzurpaci pokoncilní sektou, která se za ní vydává.

Jsou zde velmi přehledně ukázány historické příčiny – včetně selhání značné části kléru –, jež postupně vedly k opuštění skutečné bohoslužby a učení, k liturgické revoluci, k potlačení mše svaté až k popření samotných základů křesťanské víry, a tím také k masovému odpadu od skutečné víry.

Autor pak jasnými slovy, srozumitelnými každému, názorně krok za krokem ukazuje pravý smysl záludné protestantizace katolické Církve, kterým bylo a je začlenění pravé církve Kristovy do jednotného synkretického náboženství nového věku, otevřené vlády Satana a jeho synagogy v osobě Antikrista:

„Jaké byly cíle modernistů a k nim používané prostředky? Prvním z nich bylo vnesení svých liberálních a relativistických idejí do věrouky a náboženské praxe, i do nauky o svátostech a morálce, aby tak postupně dosáhli změn žádoucím směrem. Souběžným cílem bylo vyloučení církevního nároku na pravdu, tím také odstranění jí zastávaných pravd, a konečně i přeměna katolické Církve v jistý druh morální instituce, v níž si každý může věřit čemu chce.“

Jak autor v úvodu říká, studie by měla zprostředkovat jasný pohled na následky odpadu od víry v katolické Církvi především těm, kdo jako katolíci následují svůdce pokoncilní církve. Bohužel většina z nich neví nebo nechce vědět o gigantickém rozměru a především o strategii tohoto odpadu. V zájmu ulehčení jejich obrácení resp. návratu k opravdové katolické Církvi jsou zde předkládány spolehlivé informace o svaté mešní oběti i nástin církevního vývoje v posledních zhruba pětatřiceti letech spolu s odhadem dalšího směru.

„Hlavním smyslem této dokumentace je, aby byl čtenář schopen vlastním úsudkem řečené změny a falšování jako takové s jistotou rozpoznat, a tím také na ně samostatně a správně reagovat.“

Autor se proto nespokojuje pouze s popisem žalostného stavu, ale hned také ukazuje, jak se proti tomu bránit, přičemž klade důraz na osobní odpovědnost každého skutečného katolíka:

„Protože od pokoncilní církve nemůžeme čekat žádný obrat, jsou k němu povoláni sami věřící. Mělo by to být považováno za vážné upozornění všem. Vlastní úroveň vzdělání, pracovní i obecně životní zkušenosti, stejně jako uvážlivost v řešení problému soukromého i občanského života jsou pro každého spolehlivým měřítkem také k posuzování své osobní odpovědnosti a povinností, které má v otázkách katolické víry i vlastního religiózního života. Nikdo by v těchto věcech neměl ke své škodě sám sebe klamat zavíráním očí před pravdou, podceňováním a zastíráním bludů nebo dokonce svalováním odpovědnosti na jiné za vlastní omyly.“

Jestliže v dobách, kdy byla víra v zásadě bezpečná, stačilo v praxi religiózní zaměření na duchovní vrchnost, pak v současnosti to již zcela jistě neplatí! Oprávnění k takovému počínání je totiž vázáno na nezbytný předpoklad, že duchovní vrchnost opravdu zvěstuje celou a skutečnou katolickou víru! Takový

předpoklad ovšem vůbec není samozřejmý, a nejlepším dokladem toho je výskyt tolika bludů v dějinách katolické Církve. Poznání aktuálního ohrožení víry novátory a modernisty musí pro nás být nepřehlédnutelnou výstrahou a výzvou k zvýšené bdělosti.“

Je tedy doslova nejvyšší čas, že se tak důležité a všestranně potřebné dílo dostává do ruky i českým čtenářům. Nezbývá, než záslužné studii dr. Josefa Filsera popřát, aby splnila svůj účel a záměr, s nímž byla psána. Sám o tom říká:

„Bylo by dobré, kdyby toto dílko napomohlo čtenářům jakožto spolehlivý zdroj informací k obraně katolické víry, k probuzení radosti z pravdy, i jako pokorný dík Bohu za nesmírný dar mše svaté a nejsvětější svátosti oltářní.“

Úvod

Hlavním podnětem k sestavení tohoto drobného přehledu o podstatě, charakteru a průběhu popírání katolických pravd o svaté mešní oběti a Nejsvětější svátosti oltářní – a z toho konečně plynoucího vypuzení mše svaté z téměř všech kdysi katolických chrámů světa – byly výslovné žádosti našich čtenářů.

Tato studie obsahuje všechny myšlenkové podstaty a výpovědi ze série článků „Svatá mešní oběť“ v časopisu „Athanasius“, a v jednotlivých bodech je zde použítí pramenů ještě rozšířeno. Podrobněji jsou zde rovněž pojednány některé detailní otázky.

Studie tedy předkládá ucelený pohled jak na nadpřirozenou nádheru svaté mešní oběti, tak i na nevídaně žalostný stav jako následek zčásti skrytého, dílem však již zcela nepokrytého popírání katolických věroučných pravd o tomto předmětu víry tzv. katolíky.

Naše práce by měla zprostředkovat jasný pohled na následky odpadu od víry v katolické Církvi nejen čtenářům časopisu „Athanasius“, nýbrž i všem ostatním, převážně však z okruhu těch, kdož jako katolíci následují svůdce pokoncilní církve. Bohužel většina z nich neví nebo nechce vědět o gigantickém rozměru a především o strategii tohoto odpadu. V zájmu ulehčení jejich obrácení resp. návratu k opravdové katolické Církvi jsou zde předkládány spolehlivé informace o svaté mešní oběti i nástin církevního vývoje v posledních zhruba pětatřiceti letech spolu s odhadem dalšího směru. Nejvýznamnější výpovědi a souvislosti jsou autorem v textu zvýrazněny.

Bylo by dobré, kdyby toto dílko napomohlo čtenářům jako spolehlivý zdroj informací k obraně katolické víry, k probuzení radosti z pravdy, i jako pokorný dík Bohu za nesmírný dar mše svaté a nejsvětější svátosti oltářní.

Autor

Odpad od víry v katolické Církvi

Co se stalo z katolické církve?

V posledních zhruba pětadvaceti letech došlo v katolicismu k mnoha významným změnám, které jsou tak početné a nápadné, že mohly ujít jen sotva komu. Stalo se tak bez silného tlaku zvenčí a tedy vyšlo téměř výhradně z úředních církevních míst a od osob, dodnes uznávaných za duchovní vůdce a nejvyšší pastýře.

Změny obecně

Chceme-li je náležitě posoudit, pak je třeba především zvážit, zda byly jednotlivě i ve svém úhrnu významné či bezvýznamné, zda katolickou víru zachovaly nezměněnou či zda ji přece jen pozměnily nebo dokonce zcela opustily. Na tomto místě je třeba hned předeslat, že naprostá většina řečených změn byla bohužel podstatná, a navíc s *velmi negativním* účinkem na víru i náboženský život věřících. Skutečné záměry, spojené se zavedením hotové záplavy změn, ovšem většina věřících do dnes nerozpoznala.

Nezbytné vysvětlení

Dříve než si ukážeme jednotlivé oblasti změn, zdá se nám potřebné nejprve vylíčit celkovou dnešní situaci katolické Církve, abychom věřící k jejich škodě svými poukazy a varováními neuvrhli z falešného pocitu bezpečí zase do nejistoty a přehnaných obav. Vedle naléhavé úlohy hlásání pravé katolické víry je však k objasnění současné religiózní pravdy také třeba ukázat na bludy a falšování posledních desetiletí. Změny stávajícího se totiž týkají jak katolické víry, morálky a mravouky, tak i liturgie a tím i celé náboženské praxe. Řečené změny *byly nejprve nadhozeny a diskutovány, poté „trpěny“, později katolíkům předloženy, doporučeny a nakonec dokonce předsány*. Ukážeme si zde krok za krokem nejdůležitější dokumenty, které byly podnětem a instrukcí k důležitým změnám. Příklady a doklady si ještě doplníme odkazy na další a širší souvislosti. Hlavním smyslem této dokumentace je, aby byl čtenář schopen vlastním úsudkem řečené změny a falšování jako takové s jistotou rozpoznat a tím také na ně samostatně a správně reagovat.

Všem víře věrným pak má náš dokumentační materiál být potvrzením pravé katolické víry a oporou při hájení jejich religiózního postoje. A konečně má také přispět k argumentačnímu přesvědčení a případnému návratu k pravé katolické víře všech svedených a pomýlených včetně modernistů.

Metody a pomoc při rozhodování

Ukážeme si zde také alespoň některé postupy a rafinované triky, používané při pozměňování a falšování katolických pravd. Řečené změny se **totiž vydávaly za nové teologické poznatky, přestože to jsou jen staré bludy**.

Lze je poměrně snadno rozpoznat podle toho, že neprohlubují pravdu, nýbrž nás odvádějí od katolické víry do dalších bludů. Dále je na nich patrné, že odpad od

víry a její likvidace nemohou přijít více či méně náhodně, nýbrž že jsou **dlouhodobě a doslova mistrně připravovány**.

V zásadě se to má podobně jako se salonním kouzelníkem: Dokud triky někdo neprohlédne, působí na mnohé jeho schopnost neodolatelně bez ohledu na to, jak často je jim optický klam předváděn. Jakmile nám však někdo ukáže, jaké triky a manévry na odvedení pozornosti se k vyvolání iluze užívají, celá věc ztratí na zajímavosti. A současně je to nejspolehlivějším prostředkem, jak připravit věroučné iluzionisty o obdiv věřících, když se jim podrobně ukáží jejich zhoubné triky, aby tak lidé byli sami schopni tyto osudné svody rozpoznat.

V naší studii si rovněž ukážeme záměry a plány pozměňovatelů a padělatelů katolické víry. A hned předesíláme, že je to až překvapivě snadné ve více oblastech, než by se na první pohled mohlo zdát. Řečené záměry byly totiž velmi často zcela jasně a srozumitelně formulovány; někdy opatrně, avšak v úsudcích jsou již nevyhnutelně naprosto otevřené. Do celkového obrazu zpočátku protikatolických, později však obecně protikřesťanských a bezbožných snah zapadá logicky také množství zpočátku méně zřejmých změn.

Při pozorování řečené přeměny v nekatolickou konfesi musíme konstatovat, že byly prakticky opuštěny právě ty základní věroučné pravdy, které byly hájeny často po řadu staletí proti odporujícím bludům. Mnoha koncily stvrzené pravdy víry se stavěly proti odsouzeným bludům, vydávajícím se za nové teologické poznatky. Anglikánský duchovní John Henry Newmann, který přestoupil ke katolicismu a později byl povýšen na kardinála, již v 19. století prohlásil, že katolickou Církví odsouzené bludy jsou obsahem učení anglikánské církve.

Opuštění skutečné bohoslužby a učení...

Jakým směrem se nejprve změny ubíraly? Počátkem sedmdesátých let vedoucí institutu církevního práva na univerzitě v Mohuči, prof. Dr. Georg May, vydal spis s názvem „Bude záhy celé Německo protestantské?“.

Pro všechny věřící katolíky bylo nepochybně nejvíce nápadné postupné opuštění mše svaté a s tím spojené zavedení tzv. eucharistické slavnosti, velice se podobající protestantské večerní hostině. To už však není katolická mše, protože se při ní nepřináší oběť, a tím tudíž nepůsobí svátost oltářní. Důsledkem změn formy a částečně také úmyslu (intention) i ostatních svátostí jsou zdroje milosti dalekosáhle uzavřeny.

... vedlo k pokoncilní církvi...

Tato organizace se i nadále navenek tváří, jako by stále ještě byla skutečnou katolickou Církví. Chceme-li však označit její religiózní stav, pak jsou výrazy „pokoncilní církev“ nebo „konciliantní církev“¹ velmi výstižné, protože tzv. druhý vatikánský koncil byl úvodem a vstupní branou pro většinu pozdějších změn. Nicméně zde použitému slovu „církev“ nelze rozumět v zažitém smyslu.

¹ Zde ve významu „smířlivá, povolná“; pozn. překl.

... až k popření základů křesťanské víry

Nejvyšší představitel pokoncilní církve, Karol Wojtyła, totiž opakovaně prohlásil, že se katolíci *modlí k témuž Bohu jako muslimové*.

Toto prohlášení učinil nejméně dvakrát zcela veřejně a nakonec bylo také doslovně publikováno, takže jsou předem vyloučeny jakékoli námitky, že to „tak neřekl“, že byl jeho výrok špatně pochopen resp. vytržen ze souvislostí. Ostatně zmíněné prohlášení se opírá i o další Wojtyłovy výroky a počiny, takže zde není sebe-menších pochybností.

Nejprve si oba výroky doslovně uvedeme. K prvnímu došlo u příležitosti tzv. pastorační cesty do Afriky 20. srpna 1985 během projevu k asi 90 000 mladých mohamedánů na stadionu v Casablance za přítomnosti (rovněž muslimského) marockého krále. Zmíněný projev byl otištěn ve vatikánských novinách.

L'Osservatore Romano (německé vydání ze 4. října 1985, str. 12, pod titulem „Dialog vyžaduje vzájemnost“):

„Křesťané a muslimové mají mnoho společného jako věřící i jako lidé. Žijeme v téže světě, vyznačujícím se mnoha příznaky nadějí, ale i obav. Abrahám je pro nás společným vzorem víry v Boha, podrobení se jeho vůli a důvěry v jeho dobrotu. Věříme v téhož Boha, v jediného živoucího Boha, který stvořil světy a svá stvoření vede k dokonalosti.“

Na str. 13 pak následuje z téhož projevu Wojtylův postoj k Ježíši Kristu:

„Loajalita však vyžaduje, abychom své rozdíly uznávali a respektovali. Rozhodujícím rozdílem je zde nepochybně naše oceňování osoby a díla Ježíše z Nazareta. Vy víte, že – pro křesťany – je tento Ježíš tím, kdo je uvedl do intimního poznání tajemství Božího a učinil je jako svá dítka účastníky na svých darech, uznají-li jej za svého Pána Spasitele.“

Druhý Wojtylův výrok o „stejném Bohu“ je v dopisu ze 7. září 1989, zasláný jako apel „všem muslimům ve prospěch Libanonu“. (Publikován v témže listu z 20. září 1989, str. 1, pod názvem „Zachraňme společně Libanon“):

„Drama, které prožívá libanonský lid, mne vede k tomu, abych se na vás obrátil. Číním tak s důvěrou, protože rozhodně nemluvím jménem nějaké zvláštní skupiny nebo náboženské čeledi, nýbrž jménem téhož Boha, kterého vzýváme a jemuž se snažíme sloužit.“

Nuže, řekněme si hned, co znamená toto zjevné stavění na roveň, tato identifikace pravého trojjediného Boha s bytostí, hlásanou Mohamedem na základě jeho vnuknutí:

Jde o vzdání se veškeré křesťanské víry, o výslovné odpadnutí nejen od katholicismu, nýbrž od křesťanství vůbec!

Víra v trojjediného Boha, v Boha všemohoucího Otce, v Jeho jednorozeného syna Ježíše Krista a v Boha Duchu svatého, je základem společné křesťanské víry. Allah, tento údajně „stejný Bůh“, v Koránu výslovně popírá, že má syna. V 19. sůře koránu čteme:

Verš 36: „Nepřísluší Alláhovi, aby zplodil syna. Budiž mu chvála. Kdyby o nějaké věci rozhodl, pak by pouze pravil: ‚Buď!‘ i byla by.“

Verš 91: „A oni říkají: ‚Zplodil Slitovný syna.‘ Vpravdě tvrdí pobuřující věc.“

Verš 93: „Připisují syna Slitovnému, jemuž se nesluší syna zplodit.“²

Dále pak Alláh řadí Ježíše výslovně mezi pouhé proroky (súra 3, verš 78): „Rci: ‚Věříme v Alláha a v to, co na nás bylo sesláno, věříme v to, co bylo sesláno na Abraháma a Izmaela a Izáka i Jáкова i kmeny, věříme v to, co bylo dáno Mojžíšovi a Ježíši i prorokům před jejich Pánem. Nečiníme tedy rozdíl mezi nimi, a jsme jim oddáni‘.“

Tím je popíráno božství Ježíše Krista, protože nemůže být bytostně současně Bohem (s Otcem a Duchem svatým) i „Ne“-bohem (pouhým prorokem a stvořením). Zmíněným stavěním trojjediného Boha na roveň s Alláhem je tedy popřena nejen katolická víra, nýbrž křesťanská víra obecně, protože božství Ježíše Krista je bezpodmínečným a neodmyslitelným základem křesťanské víry. Jak však může vůbec ještě být náměstkem Božím na zemi ten, kdo se vzdal křesťanské víry? Podle vlastního vyjádření *by mohl být nanejvýš náměstkem prorokovým!*

Jak jen mohou věřící katolíci říkat, že toto pohoršení se jich nedotýká, a pokud vůbec, pak že je to záležitostí toho, kdo takovou věc řekl. To je ovšem zcela chybný postoj! Kdo někoho takové následuje a podřizuje se jeho duchovnímu vedení, ten se rovněž podílí na jeho hříchu proti katolické víře přesně tak, jak to vysvětluje miláček Páně apoštol Jan ve svém 2. listu, verš 7-11:

„Neboť mnoho svůdců vyšlo na svět, kteří nevyznávají Ježíše Krista, přišlého v těle; to jsou svůdci a antikristové. Mějte se na pozoru, abyste neztratili toho, čeho jste se dopracovali, nýbrž abyste dostali odplatu plnou. Nikdo, jenž přestupuje a nezůstává v učení Kristově, nemá Boha; kdo zůstává v (tom) učení, ten má Otce i Syna. Přichází-li kdo k vám a nepřináší-li tohoto učení, nepřijímejte ho do domu, ani ho nepozdravujte. Neboť kdo pozdravuje, zúčastňuje se v jeho skutcích zlých.“³

Jestliže tedy tento učedník Páně – který v 3. verši téhož listu píše: „Dítka, milujte se navzájem!“ a byl tedy velice mírný a shovívavý – již v pouhém pozdravení takového člověka vidí duchovní sounáležitost a účast na jeho zlém konání, pak to velmi důtklivě ukazuje, s jak hlubokou vážností apoštol varuje před bludaři a před stykem s nimi. A co platí již pro pouhý společenský styk, platí tím spíše a mnohem více o jakémkoli duchovním podřizování se bludařům.

Ukážeme si to ještě na dalším slovu Písma. Svatý apoštol Pavel v listu Galatům (1,6-9) vytýká a připomíná:

„Divím se, že tak rychle se uchylujete od toho, jenž vás povolal v milosti Kristově, k ‚evangelium jinému‘, jež není ničím jiným, leč že jsou někteří, kdož vás klamou a chtějí převrátiti evangelium Kristovo. Avšak i kdybychom my nebo anděl s nebe kázal vám proti tomu, co jsme vám kázali, buď proklet. Jak jsme dříve pověděli, i nyní opět pravím: Káže-li vám někdo proti tomu, co jste přijali, buď proklet.“

² Zde i dále je citováno podle německého překladu koránu od Maxe Henningse, Reclam Verlag, 1987.

³ Tento i následující citáty citovány podle *Nového zákona* v překladu dr. J. L. Sýkory a v úpravě dr. J. Hejčla (vyd. Exerciční dům ve Frýdku, 1946); pozn. překl

Důsledky odpadu od víry

Vlastně by mělo být každému jasné, že řečené změny musely a musí mít dalekosáhlé důsledky. *Není totiž pravdou*, že lze provést téměř jakékoli změny pokladu katolické víry, a že přesto jím i nadále zůstane! *Není také pravdou*, že je možné vzdát se libovolných částí katolické morálky i mravouky, a zůstat i nadále účasten posvěcující milosti Boží! A konečně ani *nelze* měnit formu, materii a intenci svátostí, aniž by to zůstalo bez účinku na uskutečnění jich samotných.

Pokoncilní církev již není Církví katolickou

Co to znamená pro situaci katolické Církve? Řekněme si raději hned, jakkoli to může zpočátku připadat ohromující a neuvěřitelné: Praktickým opuštěním věroučných pravd a trpěním ba podporováním bludů a bludařů se původně katolická Církev zásadně změnila. **Rezignací na pravé učení a skutečný kult, hlásáním bludů i trpěním a podporováním bludařů se z ní stala jedna z dalších nekatolických konfesí.** Ve skutečnosti už tedy není jedinou, svatou a apoštolskou Církví Ježíše Krista. Odvrácení od pravé katolické Církve se totiž uskutečnilo naprosto stejně jako u ostatních nekatolických vyznání, tedy vzdáním se katolických věroučných pravd a připuštěním bludařů.

Svým způsobem jde o proces, který rozsahem a ničivostí důsledků nemá v církevních dějinách obdoby!

Potvrzení důsledků z Písma i ze slov Učitelského úřadu

Zmíněné dalekosáhlé události i jejich důsledky jsou mimo to předpovězeny ve Svatých písmech. U evangelisty Matouše (10,32-33) čteme slova samotného Krista:

„Každého tedy, kdo mne vyzná před lidmi, vyznám i já před Otcem svým, jenž je v nebesích. Kdo by mne však zapřel před lidmi, toho zapřu také já před Otcem svým, jenž je v nebesích.“

Pro potvrzení závěrů z odvratu od katolické víry si zde ještě uvedeme příslušné konstatování papeže Lva XIII. z encykliky „O jednotě Církve“:⁴

„A toho se Církev podle jednomyslného soudu Otců povždy přidržovala: Každý, kdo by se třeba jen v nejmenším odchytil od učení potvrzeného učitelského úřadu, bude považován za ztraceného pro katolické společenství a za odpadlého od Církve.“

Ve stejném smyslu se k otázce vyjádřil i papež Pius XII. v Encyklice „Církev, mystické tělo Kristovo“:⁵

„Člověka od těla Církve ještě neodděluje každý přečin, byť i to bylo těžké provinění, zato však již podle své povahy všechno, co má za následek rozkol, bludařství a odpad od víry.“

Podle církevního práva, shrnutého v „Codex Iuris Canonici“ z roku 1917, jsou zmíněné tři skupiny osob vyloučeny – exkomunikovány – z církevního společenství (ca-

⁴ *De unitate ecclesiae – Satis cognitum* z roku 1896.

⁵ *Mystici Corporis*.

nones 1325, § 2; 2314, § 1). Působnost zákona nastupuje již samotným konáním dotyčného a není k němu třeba právního řízení. Má se to jako s opuštěním místnosti: Po vykročení ze dveří jsme již prostě venku!

Ostatně i prostá srovnání jasně ukazují správnost předcházejících výroků: Nikdo nebude vážně tvrdit, že příslušníci jiných křesťanských vyznání jsou stejně skutečnými katolíky jako samotní katolíci, nebo že protestantská hostina je v podstatě to samé jako (skutečná) katolická mše, případně že protestantský duchovní má totéž duchovní zplnomocnění jako vysvěcený katolický kněz. Je-li tedy tak zřejmé a přesvědčivé, že vzájemně neslučitelné není to samé, a něco přesně stanoveného nemůže být současně čímsi s ním neslučitelným, proč by tomu potom mělo být v daném případě jinak?

Žádné výslovné popírání, ...

Pokoncilní církve při svém rafinovaném postupu výslovně a oficiálně žádné z katolických dogmat neprohlásila za neplatné, ani nenechala na katolících samotných, zda jim mají věřit či ne. V praxi však **nepodnikla nic** k potírání bludů ani k obraně víry před bludaři, ba dokonce je ani neodstranila z jejich úřadů! Naopak bludy a bludaře v nejednom případě sama **podporovala**, jak si ještě dále ukážeme. A to se dělo a děje nikoli snad jen u řadových duchovních a učitelů náboženství, nýbrž mnohem spíše v případě profesorů, biskupů a dokonce i své (zatím poslední) nejvyšší hlavy.⁶ Tím mohla a může pokoncilní církev většinu katolíků podle potřeby uchlácholit buď (zatím ještě) zachovanými katolickými pravdami, nebo jim předkládat bludy jako nové teologické poznatky a tak současně demonstrovat i svou vůli k pokroku.

Jinak si však vzdor svému zřejmému odvratu od katolické víry pokoncilní církve ponechala dosavadní jméno, stávající organizační formu i církevní úřady. Tím také na rozdíl od časů reformace zůstala vlastníkem prakticky veškerého církevního majetku, *ale především všech církevních právních postavení* jakožto korporace veřejného práva s ústavními zárukami, a také – přinejmenším v Německu – jako církevní daňový úřad. Rovněž tak bez jakéhokoli popírání resp. napadání zvenčí i ze strany pobouřených věřících ve vlastních řadách bylo možné uskutečnit v klidu a tichosti odvrát od katolických pravd. **Ale hlavně se tím podařilo množství lehkověrných udržet v přesvědčení, že v zásadě zůstalo všechno stejně katolické tak jako dříve.**

... přesto však se vzdal nárok na jedinou pravdu...

Kromě toho pokoncilní církve nejenže nebyla a není při svých změnách od ostatních nekatolických organizací nijak rušena, nýbrž naopak chválena a povzbuzována k dalším krokům nastoupným směrem.

Např. pod heslem ekumenismu jsou neustálé snahy vydávat vzájemně neslučitelné za společné a dobře možné. Podobným způsobem se pokoncilní církve při tzv.

⁶ Míněn „papež“ Jan Pavel II.; pozn. editora.

světovém modlitebním setkání v Assisi i při následujících podnicích *postavila teologicky na stejnou úroveň s pohanskými a přírodními náboženstvími.*

... vzdor obezřetnosti v detailních otázkách

Jsou však ještě oblasti, v nichž by se odpad od víry jevil až příliš jasně a kde by hrozil odpor nebo dokonce částečný odklon dosavadních stoupců. Platí to např. o kněžském svěcení žen, o připouštění rozvedených k nové svátosti manželské, případně o zrušení celibátu. Mnohovýznamně se při tom hned poukazuje na okolnost, že to „zatím“ ještě není možné. Jinak řečeno to znamená, že takové změny jsou považovány za zcela dobře možné, ale v současnosti ještě nemohou být uskutečněny. Je tedy jen otázkou času, kdy budou i takové změny bez nebezpečí pro instituci zavedeny. Kromě toho je dobře známo, že oslabení ba dokonce zánik katolické Církve je více než vítaný nejen mimokřesťanským osobám a organizacím.

Posouzení situace a odpověď

Naše poukazování na všeobecně viditelné a nanejvýš žalostné pravdy není opovržlivostí, samolibou povzneseností ani projevem nedostatku lásky. Rozhodně také nejde o vynášení soudu nad konečným osudem jednotlivců. Takový soud nepřísluší žádnému člověku, nýbrž výhradně Bohu. Ježíš Kristus to výslovně zapověděl: „Nesud'te, abyste nebyli souzeni!“ (Mt 7,1). Každému je však dovoleno a dokonce přikázáno rozlišovat pravdu od bludu a lži, a také rozpoznávat a jmenovat ty, kdož bludy a nepravdy šíří. Ježíš Kristus nás k tomu zcela jasně vybízí slovy:

„Mějte se na pozoru před nepravými proroky...“ a také nám hned k tomu ukazuje poznávací příznaky: „... kteří přicházejí k vám v rouše ovčím, v nitru jsou však vlci draví,“ a dále: „... po ovoci jejich poznáte je. Nemůže strom dobrý nésti ovoce špatné, aniž strom špatný přináseti ovoce dobré“ (Mt 7,15-20).

Druhý apoštol Německa, svatý Petrus Canisius, se v časech reformace a protireformace k tomu výslovně vyjádřil takto:⁷

„Jde o to, odhánět vlky a držet stádec pohromadě, to je chránit víru a začít s opravdovou reformou Církve.“

Je nezbytně zapotřebí odpor a nový začátek

Takový začátek již věrní katolíci různými způsoby nastoupili. V mnoha případech se tak stalo zřízením mešních středisek, často také v podobě spolků či jednot, a částečně i z iniciativy jednotlivých věřících za činnorodé a obětavé podpory víře věrných kněží a členů řádů. Někde se už dokonce podařilo vytvořit i možnosti k výchově pravověrných kněží, aby tak i v budoucnu byli katoličtí duchovní, kteří by mohli „malý houfec“ vést.

V 1. verši žalmu 127 čteme: „Nestaví-li dům Pán, nadarmo se namáhají stavitelé!“ Proto musí být naše veškeré snažení, tj. duchovní péče, výchova kněží i apoštolát, poručeny trojjedinému Bohu a Jeho ochraně a milosti.

⁷ V listu würzburgskému biskupovi r. 1567.

Na nás je pak pomáhat modlitbou, prací i materiální obětí. Naše dílo může navenek vypadat jako nepatrné a v očích představitelů pokoncilní církve i bezvýznamné, přesto však má jednu obrovskou přednost: Stojí na pevném základu pravé katolické víry, tedy víry, kterou Církev uchránila po bezmála dva tisíce let vzdor nesčítelným útokům i za cenu krve mučedníků.

Jedině na této pevné skále může být pravá katolická Církev znovu postavena, nikdy však na duchovním písku.

*

Co se stalo z katolíků?

Z navenek se tvářící katolické (pokoncilní) církve se opuštěním věroučných pravd a trpěním bludů a bludařů stala *pouze další nekatolická konfese* jako mnoho dalších, a nadále už není jedinou, svatou, katolickou a apoštolskou Církví Ježíše Krista. Tím se přímo vnucuje otázka po stavu a situaci jejích členů.

Co se tedy stalo z katolíků v důsledku řečených změn a odpadu církve od katolické víry? Jak se k těmto změnám postavili? Podílejí se na nich více či méně dobrovolně, nebo se proti nim postavili a brání se jim?

Jaký je současný stav?

Jak jsme si již výše řekli, při našem letném přehledu vývoje posledních zhruba pětatřiceti let není možné současný stav souhrnně vylíčit, a proto si jej ukážeme tak říkajíc krok za krokem.

Vytrvali jen nemnozí

Je zřejmé, že jen mizivě nepatrná hrstka katolíků se tomuto vývoji staví vytrvale na odpor a až dosud pevně lpí na dosavadním učení a praxi. Má to hned celou řadu důvodů. Jednak jsou to uskutečněné rozsáhlé změny v souvislosti s tzv. druhým vatikánským koncilem, které byly katolíkům prezentovány pod korouhví nově stanoveného akcentu, a tím i nezbytné strukturální přeměny. Příkladem toho jsou první větší změny mešní formule v letech 1962 a 1965, i svolení k částečnému zavedení národních jazyků do liturgie. Po několika málo letech pak následovalo již téměř úplné vytlačení latiny z celého katolického kultu! Bylo to odůvodňováno a vychvalováno údajnou možností porozumění textům a tím otevřenou možností aktivní účasti (*partipatio actuosa*). Ve skutečnosti však řečené zavedení národních jazyků vytvořilo **nezbytný předpoklad k provedení změn textu, aniž by to u věřících vyvolalo podezření, že nová úprava není totožná s původním katolickým textem.** Přestože mnoho katolíků odstranění latiny pocíťovalo jako újmu, bylo nakonec všeobecně přijato. Ostatně se zdá, že zmizení latiny a slavnostního chorálu z liturgie věřícím vadilo víc, než ostatní důležité změny.

Potlačení mše svaté

Po dalších liturgických změnách byla konečně celá katolická mše svatá nahrazena novotářskou eucharistickou slavností podle „Nového mešního řádu“, tzv. „*Novus Ordo Missae*“. V německy mluvících zemích došlo k jeho povinnému zavedení na první postní neděli 7. března 1976.

Ti nemnozí z katolíků, kteří rozpoznali, že nová eucharistická slavnost již není katolickou mší, tak byli jedním rázem připraveni o pravou bohoslužbu a tím prakticky vyhnáni z dosavadních Božích stánků!

Ostatním věřícím, tedy většině církevního společenství, se tím ztratili i poslední upomínatelé v církevní organizaci. Pole ovládli novátoři a modernisté.

Rozptýlení se znovu shromažďují

Těch nemnoho víře věrných katolíků se při těchto převratech ocitlo v situaci rozehnaných oveček. Museli se teprve postupně znovu začít shromažďovat a snažit se z vlastních omezených prostředků budovat mešní střediska, pokud ovšem vůbec našli pravověrné kněze, kteří by o ně religiózně pečovali a především celebrowali katolické mše. Jestliže to zpočátku ještě bylo možné díky hrdinství většinou starých až hodně starých kněží, od té doby se situace podstatně zhoršila, protože mnoho z nich již buď zemřelo nebo vzhledem k vysokému věku není schopno zastávat duchovní službu.

Přesto však v posledních desetiletích díky velké obětavosti duchovních i laiků mohlo zase začít nové formování. Pokročily také teologické objasňování a očista, které byly dokonce usnadněny tou měrou, jakou se pokoncilní církev stále zřejměji vzdalovala katolické víře i praxi. Pokud to bylo možné, začalo se znovu také s katechizací. Pro mladší lidi, kteří neměli možnost seznámit se s celou katolickou vírou, musely být věroučné zásady podávány vlastně úplně znovu.

Bylo to nutné vzhledem k relativně dlouhému období více než třiceti let od tzv. II. vatikánského koncilu, který byl výchozím bodem většiny změn.

Většina věřících však následovala novotáře

Jak jsme již výše viděli, novátoři a modernisté si beze změny podrželi jméno, organizaci, právní postavení, církevní budovy i ostatní církevní majetek, a proto mohli všechny další změny realizovat v klidu a bez obav ze ztráty věřících. Většina členů církve je v tom i nadále následovala. Průběhem doby pak akceptování dalších změn v pokoncilní církvi znamenalo stále nepatrnější odchylku od momentálně dosaženého stavu, než by znamenal návrat k staré katolické víře a především k příslušné náboženské praxi.

Také mezi stoupenci pokoncilní církve se však již dávno projevuje silně negativní vývoj. Stále více starých katolíků umírá. Velká část dorůstajících z původně katolických rodin se k pokoncilní církvi obrací zády a další z ní přímo vystupují. Stále více lidí je také prakticky odloučeno od katolické praxe svými osobními vztahy jako jsou nová manželství po rozvodu, nábožensky smíšená manželství a podobně. K tomu ještě přistupuje podobný vývoj u hodnostářů a církevních činitelů: starší ročníky duchovních a členů řádů vymírají, dorostu je málo, a další opouštějí službu z různých osobních důvodů. Slučování nebo dokonce úplné rozpouštění farností se všemi negativními důsledky je již na denním pořádku, a bude jich přibývat hlavně v následujících generacích. S nějakou změnou tohoto vývoje lze asi počítat již jenom stěží.

Hluboké religiózní temno

Jaká je však religiózní situace lidí, kteří byli kdysi katolicky pokřtěni a později se jim dostalo i dalších svátostí, ale potom následovali novotáře? Byli svedeni špatným směrem svou dřívější duchovní vrchností, která jim předkládala všechny zde zmíněné změny? Nepochybně to platí o většině z nich v počátečních letech převratu. Avšak dnes, kdy nejen všechny změny a falšování, ale i jejich katastrofální ná-

sledky jsou *všude zcela zjevné*, může jen málokdo z nich ještě argumentovat neznalostí nebo přehnanou důvěřivostí.

Jak je tomu tedy s většinou?

Dokonce i kdyby si podrželi katolickou víru nezměněnou a chtěli by tak činit také v budoucnu, přesto se již v pokoncilní církvi nacházejí v bezvýchodné situaci. V praxi tam totiž stojí tváří v tvář *zcela jiné víře*. Rovněž tam nemají většinu potřebných svátostí. Především tam vzdor všem jinak znějícím prohlášením nemají katolickou mešní oběť se svátostí oltářní a tím také postrádají všechny milosti, které jsou spojeny s přijímáním jim chybějících svátostí. Kromě toho se v pokoncilní církvi účastní falešného a protikatolického konání! A pokud někteří z nich mají za povinnost religiózní péči o ostatní, pak nesou vůči nim *navíc i plnou odpovědnost za upírání svátostí a uvádění v hrozný omyl*. Komu takový úsudek připadá příliš tvrdý, ten by si měl připomenout, jak by ze svého pohledu soudil o věřícím katolíkově, který by místo v katolické Církvi praktikoval svůj náboženský život v nějakém nekatolickém společenství – je to totiž jeho vlastní případ!

Mnohdy je tomu tak, že oficiální církve následující lidé sice soudí, že stále ještě mají nepozměněnou katolickou víru, ale ve skutečnosti se již alespoň částečně přidali k novému pojetí pokoncilní církve. Připomeňme si např. tzv. ekumenu nebo sexuální a manželskou morálku. Jejich víra již není katolická, a to se všemi důsledky, které z toho plynou!

A konec konců je mezi nimi také zvláštní skupina, která vědomě kráčí pod korouhví pokoncilní církve. Jsou to lidé, kteří v zásadě správně rozpoznali skutečný stav pokoncilní církve, přesto však uhýbají nejrůznějšími směry. Tím přinejmenším v praxi popírají, že odpad od katolické víry má pro ně nějaké takové důsledky. Považují se za „tvrdé jádro“, za „oporu“ v té či oné církevní oblasti, a jsou také ochotni k vynaložení značného úsilí. Částečně dokonce bojují proti jednotlivým chybám a nedostatkům v pokoncilní církvi, *přesto ji však následují a zůstávají v ní!* Bohužel právě tato skupina lidí podstatně přispívá k tomu, že zde nemáme skutečné a jasné střetnutí a rozhodnutí mezi katolickou a pokoncilní církví, mezi katolickou vírou a vírou těch, kteří následují pokoncilní církve. To pak v praxi slouží lidem, kteří se z různých důvodů příliš nezabývají religiózními otázkami, nýbrž se spíše jen řídí příkladem většiny a tím chtě nechtě podstatně přispívají k oklamávání ostatních.

Zvláštní skupinu mezi věřícími tvoří přirozeně duchovenstvo. Jeho postoj a místo ve věroučném střetu za posledních více než třicet let by si jistě zasloužil zevrubnějšího vylíčení, než je možné v rámci našeho stručného přehledu. Jedno je však bez dalšího jisté: Díky obsáhlému vzdělání v teologii a filosofii musel klérus změny rozpoznat a posoudit mnohem dříve než prostí věřící! Nelze mít za to, že by tomu bylo jinak. A skutečně zde byl spor také výraznější a ostřejší. Na mnohé kněží i řeholníky, kteří nadále lpěli na katolické víře a praxi, byl činěn všemožný nátlak ať už dovoláváním se jejich povinné poslušnosti, pohružkou církevně právního řízení, i materiálním znevýhodněním jako omezením nebo dokonce odebráním prostředků k obživě. Z falešně chápaného pojmu poslušnosti, ale zčásti také z obav o materiální existenci, neznámý počet duchovních i řeholníků podlehl a také zcela nebo alespoň v důležitých bodech se podílel na pokoncilních změnách. Ovšem jen sám Bůh ví,

kolik z nich se tím duchovně zlomilo. Měřeno celkovým počtem kněží a řeholníků však bylo jen velmi málo těch, kteří zůstali pevní v katolické víře.

V širších souvislostech

V rámci celého křesťanstva se odvrát pokoncilní církev a jejích stoupců vydával zpočátku více ve směru a smyslu protestantských konfesí než směrem ortodoxie. Ta se v novější době změnila do té míry, že byla prohlašována již za rovnoprávnou „sesterskou církev“ vedle „katolické“. V různých bodech se sice usilovalo o úřední porozumění v eucharistii mezi pokoncilní církví a protestantskými konfesemi, ale k žádnému sjednocení nemohlo dojít, protože žádná z těchto organizací – *s výjimkou pokoncilní církve!* – nebyla ochotna vzdát se své samostatnosti v ústavě, správě ani v obsahu učení. Množství náznaků a vyjádření představitelů naopak nasvědčovalo tomu, že vývoj směřuje k jedinému společnému světovému náboženství. Všechny současné konfese a náboženství včetně ateismu najdou své místo v „smírné rozdílnosti“ a „snášenlivém společenství“ různých „náboženských rodin“. Tedy pro každého něco; **pouze pravdu bychom tam hledali marně.**

*

Co má být dále s Církví, vírou a věřícími?

Z toho, co se hlavně v posledních zhruba pětaticeti letech z katolické Církve a jejích věřících stalo, nutně vyplývá otázka po jejím budoucím vývoji v oblasti víry i u věřících.

Obrácení pokoncilní církve nelze očekávat ...

Mnozí lidé, kteří následují pokoncilní církve a domnívají se, že i tam si mohou uchovat katolickou víru, mají mylnou představu, že se věci podobně jako u kyvadla hodin vrátí ke středu a poté se nanejvýš zase vychýlí na opačnou stranu. Chtějí tak prostě vyčkat, až se opět ustálí lepší religiózní poměry. Při svém příměru ovšem nemyslí na to, že by k tomu musely být předpoklady: Kyvadlo by muselo být zavěšeno ve stejném výchozím bodě! To v našem případě znamená, že by pokoncilní církve musela být beze změny po vůli Ježíše Krista. Bohužel tomu tak není! Kdybychom se přesto pokusili o nějaké přirovnání, pak by to byl mnohem spíše volný pád: Sama gravitace nedovoluje samočinný návrat do výchozího bodu...

... protože k tomu chybějí předpoklady

V pokoncilní církvi dál působí všechny duchovní síly, které ji z katolické Církve přivedly až k dnešnímu stavu všeobecného odpadu! To znamená – a události to jen potvrzují – že se pokoncilní církve *ještě více vzdaluje* od Církve katolické. Zvláště falešný ekumenismus a opět sílící synkretismus⁸ vedou k tomu, že pokoncilní církve nejen svým učením a praxí, nýbrž i ve vědomí svých členů se necítí být ničím jiným než libovolným religiózním projevem jako každé jiné náboženství, především však bez skutečné přednosti před nimi. Všechna náboženství jsou pokoncilní církvi pokládána za stejně pravé cesty ke spáse! Tato cesta je již jasně předvedena v „Deklaraci o poměru církve k nekřesťanským náboženstvím“ (Nostra aetate) tzv. II. vatikánského koncilu. A dále, jak by mohla pokoncilní církve znovu nezfalšovaně učit. Vždyť jsou v ní u vesla prakticky ty samé osoby, které iniciovaly a řídily odvrát od katolické víry a dodnes tento trend uskutečňují! *Jak by mohla být katolická mše svatá znovu zavedena právě těmi, kdo ji sami zakázali a nahradili falešnou eucharistickou slavností?* Řečené platí i pro ostatní svátosti.

Jak by mohly být v praxi pozměněné morální principy pokoncilní církve znovu nahrazeny katolickými? Jak a kým by se měl znovu uplatnit katolický nárok být jedinou institucí spásy, založenou Ježíšem Kristem? Jak by se měla znovu stát „sloupem a základem víry“ (1 Tm 3,15)?

I kdyby se proti všemu očekávání o něco takového heretická duchovní vrchnost pokusila, nemohla by to tak jako tak rozumně odůvodnit. Čím by asi chtěla vysvětlit, že se všichni mají zase obrátit, když je tak dlouho vedla špatným směrem? Většina stoupenců by jí zpět jistě nenásledovala.

V celých dějinách Církve se navíc nenachází jediný příklad toho, že by se bludem odloučená část věřících, kteří se spojili v pseudocírkevní organizaci, znovu celá vrátila do katolické Církve v důsledku zřeknutí se bludu právě řečené organi-

⁸ Tj. vytváření a zavádění jednotného světového náboženství.

zace. Pouze odštěpením (schismatem) od katolické Církve odloučené části věřících, u nichž nebyly žádné rozdíly ve víře, došlo v mnoha jednotlivých případech k opětovnému sloučení. Co lze tedy jedině očekávat, je proto vlastní obrácení jednotlivců nebo velmi malých skupin. Nepředvídatelné události, které by mohly vyvolat dalekosáhlý obrat většího počtu lidí, nelze brát rozumně v úvahu.

Vlastní odpovědnost

Protože od pokoncilní církve nemůžeme čekat žádný obrat, jsou k němu povoláni sami věřící. Mělo by to být považováno za vážné upozornění všem. Vlastní úroveň vzdělání, pracovní i obecně životní zkušenosti, stejně jako uvážlivost v řešení problému soukromého i občanského života jsou pro každého spolehlivým měřítkem také k posuzování své osobní odpovědnosti a povinností, které má v otázkách katolické víry i vlastního religiozního života. Nikdo by v těchto věcech neměl ke své škodě sám sebe klamat zavíráním očí před pravdou, podceňováním a zastíráním bludů nebo dokonce svalováním odpovědnosti na jiné za vlastní omyly.

Jestliže v dobách, kdy byla víra v zásadě bezpečná, stačilo v praxi religiozní zaměření na duchovní vrchnost, pak v současnosti to již *zcela jistě neplatí!* Oprávnění k takovému počínání je totiž vázáno na nezbytný předpoklad, že duchovní vrchnost *opravdu* zvěstuje celou a skutečnou katolickou víru! Takový předpoklad ovšem vůbec není samozřejmý a nejlepším dokladem toho je výskyt tolika bludů v dějinách katolické Církve. Poznání aktuálního ohrožení víry novátory a modernisty musí pro nás být nepřehlédnutelnou výstrahou a výzvou ke zvýšené bdělosti.

Povinnost zkoumat

Co tedy musí věřící v takové situaci dělat? Na koho se musí obrátit? Odpověď je v zásadě opět velmi prostá: musí se přidržovat pravdy, samotného Boha, který je pravda sama! Jinak řečeno, *posledním garantem pro katolickou víru není nějaký duchovní představený, nýbrž výhradně skutečnost, že tato víra je pravá.*

Zkoumání víry rozumem

Řečená pravda byla lidem zjevena Bohem a po bezmála dva tisíce let potvrzována v katolické Církvi pod vedením Ducha svatého; objevující se bludy byly vždy dříve či později odvrženy. A po celou tu dlouhou dobu se katolická víra ani v nejmenším nezměnila. Kde se však přesto *zdánlivě* změnila, pak to ve skutečnosti bylo pouze rozvinutí vždy stejného obsahu víry nebo vymezení se vůči bludům.

Podstatným atributem pravé katolické víry je její rozumovost, to znamená, že lidský rozum může její pravdu bezpečně rozpoznat jak z niterné důslednosti, totiž jejím zjevením samotným Bohem, který se nemůže mýlit ani klamat, tak i vnějškově z toho, že neobsahuje nic proti rozumu! Lidský rozum si všechno z toho jistě nemůže svým způsobem vysvětlit; co si však dokáže objasnit, to se mu nepřičí. Zmíněná vnitřní důslednost katolické víry tedy každému věřícímu katolíkovu dává jistotu, že dokáže odlišit zjevenou pravdu od bludu. V konečném výsledku tudíž může setrvat v pravé katolické víře nebo se k ní zase vrátit. Nemusí tedy nezbytně zůstat zajatcem religiozního bludu jen proto, že by bezpečně nerozpoznal katolickou víru.

Naopak má nebo získá pevnou půdu pod nohama, jestliže chce následovat pravdu. Svátý Vincenc z Lerina stanovil vynikající a překvapivě jednoduchý zkušební test: Katolickou vírou je to, co bylo katolíky vždy, všude a všemi věřeno!

Ujasnění vlastní situace ohledně katolické víry

Přesně tato povinnost je uložena každému jednotlivému katolíkov! Kvůli pravdě i své vlastní věčné spáse musí všechny zavedené změny posledních desetiletí striktně prověřovat v tom smyslu, *zda nové výroky mají tentýž věroučný obsah jako dříve*. Pokud tomu tak není, je povinen takové novoty odvrhnout, a jestliže je již dříve přijal, pak se od nich co nejrychleji odpoutat a znovu se vrátit ke skutečně katolické víře! Při řečeném prověřování musí ovšem platit za samozřejmost, že se jej dotýčný sám poctivě účastní. To znamená, že poznané pravdy také opravdu přijme v jejich skutečném smyslu a dosahu, i kdyby odporovaly současnému pojetí a přinesly mu nepříjemnosti v pracovním, společenském nebo rodinném životě!

Obrat

Rozpoznání náboženských pravd od klamů a falšování je však jenom první, byť i nezbytný krok. V praxi jej musí následovat jasná a pevná vůle také v poznaných katolických pravdách setrvat resp. navrátit se k staré a pravé katolické víře. Takový návrat znamená skutečnou obnovu religiózního způsobu života podle Božích příkázání, jak to katolická Církev odedávna učila, a dále přijímání skutečných svátostí i co možná nejčastější účast na katolické mši. A kdo si tělem i duší, skutečně a opravdově přeje přijímat Ježíše Krista jako Boha i člověka ve svaté hostii, ten se musí obrátit tam, kde se pravá mše ještě celebruje, kde se ještě Bohu přináší oběť jako obnovování Kristovy oběti na kříži!

Jak by se však takové požadavky po obratu měly uskutečňovat v pokoncilní církvi? Jak by se něco takového mohlo stát v církevních budovách, kam si tak mnozí navykli chodit na mše, které jsou již nejméně dvě desetiletí pouhou vzpomínkovou hostinou, kde se nepřináší oběť, a kde chléb zůstává chlebem a víno vínem. Taková hostina se může nazývat eucharistickou slavností nebo třeba znovu mší – na povaze věci to nic nemění!

Rovněž se strašlivě klame ten, kdo si myslí, že mu stačí pevně věřit, že se při eucharistické slavnosti pokoncilní církve chléb a víno skutečně předpstatňují v tělo a krev Kristovu, nebo že je v tam podávané hostii skutečně přijímá. Kdyby totiž takové pojetí bylo správné, pak by již jeho pouhá víra mohla takové předpstatnění způsobit, a nikoli tedy pouze konsekrace platně vysvěceným katolickým knězem, jak bylo vždy katolickým učením!

Jednoznačnost v obrácení

Ohledně pravdy neexistuje žádný kompromis s bludným učením. Mnozí se bohužel o to často pokoušejí odvoláváním se na ještě stávající pospolitosti. Tím ovšem jen odvádějí pozornost od bludných učením a nakonec je hodnotí jako přijatelný kompromis. Pokud by byl možný kompromis mezi katolickou pravdou a konkrétním religiózním bludem, pak by také musel být v zásadě možný i každý další kom-

promis mezi katolickou pravdou a libovolným bludem; tím by ovšem pravda ztratila jakýkoli význam.

Nic také nezíská ten, kdo by při návratu k pravdě chtěl zůstat v půli cesty – svého cíle, tj. pravdy, by nikdy nedosáhl! Kdo se chce obrátit, musí tak učinit zcela a naprosto! To znamená, že se musí plně odloučit od pokoncilní církve, která mu neprospěje ani nezfalšovanou katolickou víru, ani všechny nezbytné svátosti, ani jej neučí katolické morálce, nýbrž ho stále více vzdaluje od všech principů křesťanské víry.

Praktická rada

Kdo na základě odkazů a nezpochybnitelných dokumentů pozná, že se musí obrátit na katolickou víru, tomu je zde ve vší skromnosti určeno několik praktických pokynů. Pokud se osobně zcela vážně zajímá o pravdu naší katolické víry, o její uchování nebo znovuzískání, měl by se předně chránit, aby na základě teprve zlomkovitých znalostí skutečných církevních poměrů zahajoval detailní věroučné diskuse s duchovními či hodnostáři pokoncilní církve nebo je žádal o radu a úsudek ohledně zde představených poměrů a vývoje. Rozhodně je lépe ještě trochu vyčkat a nejdříve se k tomu důkladně duchovně vyzbrojit. Ve svém Listu efeským svatý apoštol Pavel nabádá věřící odít se Boží zbrojí, aby mohli lépe vzdorovat piklům ďábla, proti němuž je vlastně boj veden:

„Proto vezměte plnou zbroj Boží, abyste mohli odolati v den zlý a vykonajíc všechno státi vítězně. Stůjte tedy pohotově, jsouce opásáni na bedrech pravdou, oblečeni v pancíř spravedlnosti a obuti na nohou hotovostí pro evangelium pokoje. Vezměte ke všemu tomu štít víry, kterým byste mohli uhasiti všechny ohnivé šípy nešlechetníkovy. A vezměte přilbici spásy a meč Ducha, tj. slovo Boží“ (Ef 6, 13-17).

Je dobré vzít si k srdci apoštolovu radu, protože pak nemůžete být poraženi, čehož se lze jinak bohužel obávat. Je třeba mít na paměti, že při výše zmíněném žádání o radu duchovní nebo hodnostáře pokoncilní církve nepůjde o neutrální, nýbrž o přímo interesované osoby, které *nemají nejmenší zájem podporovat nás nezaujatě při hledání pravdy*. Navíc by se mohli dostat do nepříjemné situace, kdy by museli trvat na svých vlastních opomenutích, chybách či dokonce na vědomém uvádění v omyl.

V takovém případě raději přezkoušejte a sami posuďte každý ze zde uváděných vývodů a důkazů co do jejich věcné správnosti, promýšlejte dopředu, co by vám pravděpodobně uvedli na vaše námítky a výtky, i co byste jim sami měli odpovědět. Zkoumejte, zda to, co vám budou říkat, také katolická Církev opravdu učila. Porovnávejte všechny jejich výroky co do shody nebo naopak neslučitelnosti s příslušnými slovy Písma i katolické Církev od jejich počátků až do současnosti. Nezapomínejte, že jde o spásu vaší duše! Kam se tedy nakonec obrátit?

Připojení se k „malému houfci“

Kdo chce následovat pravdu, může se ještě obrátit i tehdy, jestliže až dosud podléhal vábení a nátlakům pokoncilní církve. Bezpečně se může znovu vrátit zpět k pra-

vé katolické Církvi Ježíše Krista, která trvala se stále stejným, neměnným učením od časů Ježíše Krista a apoštolů, a *trvá i dnes*; nyní ovšem sesazená a počtem menší než pokoncilní církví.

Toto konstatování je útěchou i výstrahou zároveň: Útěchou, protože nám Bůh dopřává čas a příležitost opět se odvrátit od svých bludů i hříchů a zůstat v Jeho milosti; výstrahou proto, že každý, kdo se dříve odvrátil od pravdy, je zavázán k co nejrychlejšímu obrácení, k následování pravdy a tím k opuštění bludu. Nakonec nikdo z nás neví, kdy nás Bůh z tohoto světa odvolá a vyžádá si složení účtů před svým soudem.

Kdo by však v této rozhodující věci chtěl ve svém omylu setrvat i po jeho poznání a doložení, toho odkazujeme na slova svatého apoštola Pavla z druhého Listu Thessalonickým (2,8-12), kde se o takových lidech píše:

„... A tehdy se objeví onen bezbožník, kteréhož Pán Ježíš zahubí dechem úst svých a zničí jasem příchodu svého; jeho přítomnost bude podle působnosti stanovy s veškerou mocí a s divy a zázraky lživými; a s veškerým podvodem nepravosti pro ty, kteří hynou, a to proto, že nepojali lásky k pravdě, aby byli spaseni. Ano, pošle jim Bůh působnost klamu, aby uvěřili lži, by odsouzení byli všichni ti, kteří neuvěřili pravdě, nýbrž zalíbili si v nepravosti.“

Shrnutí

Závěrem tohoto přehledu o vývoji posledních desetiletí a dohledné budoucnosti si ještě jednou heslovitě shrneme hlavní body:

Z oficiální katolické Církve se stala jen jedna z dalších nekatolických konfesí s ponecháním si jména, organizace a práv, bez výslovného učitelského popření katolických článků víry, avšak s praktickým a všeobecným trpěním a přijímáním religiózních bludů, a zvláště pak potlačením svaté katolické mše. Tento odvrát bude pokračovat; všeobecný návrat ke katolické víře rozhodně nelze očekávat.

Naprostá většina dřívějších katolíků, duchovních, řeholníků i laiků tuto novou pokoncilní „církve“ následuje a vzdor jejímu jasnému odvrátu od katolického i obecně křesťanského obsahu víry ji velmi mnozí budou následovat i nadále. S návratem ke skutečné katolické víře lze v nejlepším případě počítat pouze u jednotlivců nebo malých skupinek, a od těchto lidí bude vyžadovat nesmírné úsilí. Vědomé setrvávání v pokoncilní církvi nepřináší spásu.

V katolické víře zůstala jen malá část katolíků.

*

Potlačování svaté mešní oběti

Po výše podaném přehledu odpadu od víry v naší době a zvláště v posledních třech desetiletích si nyní ukážeme a doložíme tento vývoj v jednotlivých oblastech. Nám především půjde o zdokumentování svaté mešní oběti a jejího potlačování v pokoncilní epoše. Není třeba zdůrazňovat, že mešní oběť a Nejsvětější svátost oltářní mají *nejvyšší význam* v katolické věrouce i praxi. Dané téma i příslušná dokumentace jsou však příliš rozsáhlé; současně je při jejich projednávání někdy třeba zajít do podrobností. Není však jiné cesty. Předně jde o základní součást katolické víry a katolického religiózního života, protože nám poskytuje bezprostřední spojení s Boho-člověkem Ježíšem Kristem a Jeho dílem spásy, a tím nám dovoluje se na něm účastnit. A dále – což vlastně není vůbec překvapující – bylo v uplynulých desetiletích *hlavní snahou novotářů odstranění katolické mše* a tím vyvolání masového odpadu, což se jim také téměř úplně podařilo. Utvrzování věrouky, její obrana a úsilí po jejím znovuvědomění si věřícími jsou proto nesmírně důležité. Bez důkladné znalosti stavu věci a jejího postupu však bohužel budeme pouze tápat v temnotách.

S tím úzce souvisí otázka po božství Ježíše Krista, základu veškeré naší katolické víry, víry v jednoho trojjediného Boha, Boha všemohoucího Otce, v Jeho jednorozeného Syna Ježíše Krista i v Boha Ducha svatého, jak jsme si již výše řekli. Jestliže by Ježíš Kristus nebyl skutečným Bohem, pak by se i katolická mše stala čímsi bezobsažným a konec konců i absolutně zbytečným. Jménem Boha učící katolická Církev všechny katolíky zavazuje věřit, že se při mši svaté obnovuje nekrvavá oběť druhé osoby Boží, Bohočlověka Ježíše Krista, a že se v podobě chleba a vína skutečně a opravdově zpřítomňuje jako Bůh a člověk s tělem i duší. Kdyby tomu tak nebylo, pak by to znamenalo, že Církev všechny věřící po bezmála dva tisíce let podváděla. Všichni lidé všech národů a všech dob by v takovém případě zůstali nevykoupeni ze svých hříchů, protože nikdo z nás není schopen vlastními silami poskytnout všemohoucímu Bohu satisfakci za spáchané hříchy.

Tyto fundamentální úvahy jsou však v podstatě nadbytečné. Stačí si jen připomenout události z tzv. modlitebního setkání 27. října 1986 v Assisi i další podobné podniky s jejich vydáváním všech náboženství za rovnocenné cesty ke spáse, abychom sami snadno rozpoznali děsivý odpad od víry i bezpodmínečnou nutnost její obrany modlitbou jakož i slovem, písmem a především praktickým jednáním.

Rozvrh témat

Nejprve si v hlavních rysech představíme katolickou věrouku o mši svaté a také z ní vyplývající svátost oltářní. Podíváme se dále na její podstatu, na vymezení vůči vyskytujícím se bludům, a také na historii mše svaté v novější době až do tzv. II. vatikánského koncilu. Dále se budeme zabývat odvratem „katolických“ teologů, biskupů a nejvyšších vůdců pokoncilní církve od tradičního učení spolu s povinným zaváděním nové eucharistické slavnosti („Novus Ordo Missae“) včetně *zfalšování pozměňovacích slov*, a také si ukážeme jeho potvrzení samotnými církevními hodnostáři spolu s dopadem těchto procesů na věřící. Závěrem zde musí být zmínka o vážném prohřešení všech těch, kdo tak i nadále činí a učí, jakoby eucharistická

slavnost pokoncilní církve byla ještě platnou mší svatou se všemi příslušnými konsekvencemi.

Potvrzení pravdivého katolického učení o svaté mešní oběti na koncilu v Tridentu

Věrouka o katolické mešní oběti a Nejsvětější svátosti oltářní byla na trident-
ském koncilu až do nejmenších podrobností zformulována definicemi a odsouze-
ním bludů v odpovědi na reformátorské útoky zvláště Luthera, Kalvína a Zwingliho.
Tyto věroučné normy již tehdy nebyly nové a šlo spíše o přesnější vymezení proti
objevujícím se bludům zcela jednoznačným definováním. Vedle zevrubného pozi-
tivního vylíčení věroučného obsahu a formy mše svaté také tridentský koncil uvalil
církvní klatbu na osoby, které by stanovený obsah víry popíraly, chybně vykláda-
ly, hlásaly falešná učení nebo by lpěly na Církvi zavržených učeních, čímž by se
samy automaticky vyloučily z církvního společenství. Níže uvedené koncilní texty se
vedle všeobecných výpovědí týkají zvláštností a okolností, které jsou dnes zvláště
prudce napadány nebo popírány. Ustanovení:

„Svatosvatý všeobecný koncil v Tridentu, zákonně shromážděný v Duchu
Svatém, ... se jistě ne bez zvláštního vedení a přispění Ducha Svatého sešel
za tím účelem, aby se náležitě vypořádal se starým učení o víře a svátostech,
připravil léčebný prostředek proti všem bludům a z kořene vypllel zvrácené
hereze a rozkoly, které všude zanesl nepřátelský rozsévač (Mt 13,3) o věrouce,
obyčejích a uctívání přesvaté eucharistie. Toto shromáždění přikazuje všem
v Krista věřícím, aby se napříště neopovažovali věřit, učit či kázat jinak, než
jak je to prohlášeno a určeno současným usnesením.“

Ve 13. sezení koncilu (11. října 1551) bylo projednáváno učení o nejsvětější svá-
tosti eucharistie a usneseno k němu následující:

Hlava 1. O skutečné přítomnosti našeho Pána Ježíše Krista v nejsvětější
svátosti eucharistie.

„Především toto svaté shromáždění učí a neporušeně vyznává, že v svátosti
Eucharistie je po proměně chleba a vína náš Pán Ježíš Kristus opravdově, sku-
tečně a podstatně přítomen v podobě tohoto vnímatelného předmětu. Není zde
žádný rozpor se skutečností, že náš Spasitel povždy sedí po pravici Boha Otce
v nebesích, protože se nám tajemným způsobem může zpřítomnit na více mís-
tech, což sice neumíme vyjádřit slovy, ale je nám to možné chápat vírou a ta-
ké tomu musíme neochvějně věřit. Vždyť všichni naši předkové, kolik jich jen
v pravé Církvi Kristově bylo, se k této svátosti zcela znali a otevřeně vyzná-
vali, že náš Spasitel řečenou svátost zavedl při Poslední večeři, když po po-
žehnání chleba a vína určitými a jasnými slovy dosvědčil, že podává své tělo
a svou krev.“

Hlava 4. O přepodstatňování.

„Protože však Kristus, náš Spasitel, řekl, že co se podává v podobě chleba,
je skutečně jeho tělem, to také povždy v Církvi Boží platilo za přesvědčení,
a totéž nyní prohlašuje a vyznává i toto svaté shromáždění, že totiž konsekrací
chleba a vína dochází k přepodstatnění celé substance chleba v substanci těla

Kristova, a celé substance vína v substanci Jeho krve. Tato proměna je svatou katolickou Církví výstižně nazývána přepodstatněním (transsubstanciací).“

Hlava 6. O uchovávání svátosti eucharistie a jejího donášení k chorým.

„Obyčej uchovávání eucharistie na svatých místech je tak starý, že byl znám již v časech nicejského koncilu (331). ... Že byla dále svatá eucharistie přinášena k nemocným a k tomu účelu opatrována v chrámech, stejně jako že to je rozumné i přikázané mnoha koncily, rozhodlo naše svaté shromáždění, aby byl tento správný a nezbytný obyčej zachován.“

Hlava 8. O užívání zázračné svátosti.

„Protože však nestačí pouze vyslovit pravdu, nejsou-li současně odhaleny a zavrženy bludy, považuje toto svaté shromáždění za vhodné připojit následující kánony, aby všichni po seznámení s katolickým učením věděli, jakých bludů se mají vystríhat.“

Pak následují tridentským koncilem slavnostně definované kánony proti vyskytujícím se bludným učením:

„Kánon 1. Kdo by popíral, že ve svátosti eucharistie jsou skutečně a opravdově obsaženy tělo a krev našeho Pána Ježíše Krista v duši i božství a tím i celý Kristus, a místo toho by prohlašoval, že je v ní pouze jako znamení nebo podobnost, budiž vyobcován (anathema sit).“

„Kánon 2. Kdo by říkal, že v nejsvětější svátosti eucharistie trvá substance chleba a vína současně s tělem a krví našeho Pána Ježíše Krista, a popíral by zázračnou a jedinečnou proměnu veškeré podstaty chleba v tělo a veškeré podstaty vína v krev, jako by zůstávaly pouze v podobě chleba a vína, když katolická církev takovou přeměnu velmi výstižně nazývá přepodstatněním (transsubstanciací), budiž vyobcován.“

„Kánon 3. Kdo by popíral, že ve velebné svátosti eucharistie je po dokončeném rozdělení v každé podobě obsažen celý Kristus, budiž vyobcován.

„Kánon 4. Kdo by říkal, že i po uskutečnění proměny nejsou ve velebné svátosti tělo a krev našeho Pána Ježíše Krista, nýbrž pouze během jejího přijímání a nikoli před i po ní, a kdo by dále tvrdil, že v konsekrovaných hostiích či jejich částech, které jsou po svatém přijímání uschovány, nezůstává skutečné tělo Páně, budiž vyobcován.“

„Kánon 5. Kdo by říkal, buď že nejznamenitější užitek nejsvětější eucharistie spočívá v odpuštění hříchů, nebo že z ní neplyne žádný jiný účinek, budiž vyobcován.“

„Kánon 6. Kdo by říkal, že ve svátosti eucharistie není Kristus, jednorozenný Syn Boží, uctíván kultem i vnějšně, a proto že nemá být nošen ve zvláštních procesích a při slavnostech případně lidu vystavován k uctívání, budiž vyobcován.

„Kánon 7. Kdo by říkal, že není dovoleno velebnou svátost uchovávat na svatých místech, nýbrž že musí být ihned po proměnění podána přítomným, nebo že není dovoleno ji s hlubokou úctou přinášeti chorým, budiž vyobcován.“

„Kánon 8. Kdo by říkal, že Kristus je v eucharistii podáván pouze duchovním způsobem a nikoli též svátostně, budiž vyobcován.“

„Kánon 9. Kdo by popíral, že všichni věřící křesťané obého pohlaví, pokud dosáhli náležitého věku, jsou povinni každoročně přinejmenším na velikonoce po mši svaté přijít k svatému přijímání, budiž vyobcován.“

„Kánon 10. Kdo by říkal, že knězi při celebrování mše svaté není dovoleno podat sám sobě svaté přijímání, budiž vyobcován.“

„Kánon 11. Kdo by říkal, že pouhá víra je postačující přípravou k přijetí velebné svátosti eucharistie, budiž vyobcován.“

Ve 22. sezení koncilu byla na obranu před bludy ve věci mše svaté a Nejsvětější svátosti oltářní přijata následující rozhodnutí:

O mešní oběti.

„Kánon 1. Kdo by říkal, že ve mši svaté není Bohu přinášena pravá a vlastní oběť (*verum et proprium sacrificium*), budiž vyobcován (*anathema sit*).“

„Kánon 2. Kdo by říkal, že Kristus slovy: ‚A toto činite na mou památku‘ neustanovil apoštoly kněžími, případně že nepřikázal, aby také ostatní kněží podávali Jeho tělo a Jeho krev, budiž vyobcován.“

„Kánon 3. Kdo by říkal, že mešní oběť je pouze díkůvzdáním nebo prostou připomínkou oběti na kříži a nikoli tedy smírnou obětí, budiž vyobcován.“

„Kánon 4. Kdo by říkal, že Kristova oběť na svatém kříži se mší svatou hanobí a uráží, budiž vyobcován.“

„Kánon 5. Kdo by říkal, že je hříšné sloužit mši k poctě světců a jejich přímluv u Boha, jak to zamýšlí Církev, budiž vyobcován.“

„Kánon 6. Kdo by říkal, že kánon mše obsahuje bludy a proto by se měl zrušit, budiž vyobcován.“

„Kánon 7. Kdo by říkal, že obřady, roucha a vnější atributy, jichž katolická Církev užívá při slavení mše, jsou spíše podnětem k bezbožnosti než důkazem zbožnosti, budiž vyobcován“

„Kánon 8. Kdo by říkal, že mše, při nichž kněz sám svátostně přijímá, jsou nedovolené a měly by být proto zrušeny, budiž vyobcován.“

„Kánon 9. Kdo by říkal, že obřad katolické Církve, podle něhož se část kánonu a konsekrační slova čtou potichu, je třeba odmítnout, nebo říkal-li by kdo, že se mše smí sloužit jen v zemských jazycích, protože je to podle Kristova ustanovení, budiž vyobcován.“

Doplňující výklad článků víry v římském katechismu

Na koncilu v Tridentu bylo také obšírně rozvedeno a rozhodnuto, aby katolické věroučné pravdy byly vyjádřeny ve všeobecném katechismu, a pro faráře též zevrubně vysvětleny. Obsah víry o svaté mešní oběti a Nejsvětější svátosti oltářní tam byly důkladně popsány a objasněny v celkem 81 odstavci. Z nich si níže uvedeme ty pasáže, které jsou zvláště důležité pro současný spor kolem potlačování mešní oběti a popírání odpovídajících článků víry:⁹

24. Proč obzvláště při posvěcení krve děje se zmínka o smrti Páně?

Pročež příhodně na tomto místo raději, než při posvěcení těla, připomíná se umučení Páně těmito slovy: „kteráž vylita bude na odpuštění hříchů.“ Neboť

⁹ Cit. podle *Katechismu z nařízení sněmu tridentského k pastýřům duchovním*.

krev obzvláště posvěcená má větší moc a význam, aby každému před oči bylo postaveno utrpení Páně a smrt, i způsob utrpení. Ale slova ta, jež se přidávají: „za vás a za mnohé,“ vzata jsou jedno ze sv. Matouše, druhé ze sv. Lukáše, kteráž však církve svatá, jsouc Duchem Božím poučena, v jedno spojila; slouží však k naznačení ovoce a užitku utrpení Páně. Neboť jestliže ohled bere na mocnost jeho utrpení, vyznati náleží, že pro spasení všechněch vylita jest krev Spasitelova; pakli uvažujeme užitek, jež z něj lidé vzali, snadno poznáváme, že užitku toho ne všichni, ale jen mnozí bývají účastni. Když tedy pravil „za vás,“ tím mínil buď ty, kteří byli přítomni, aneb vyvolené z národu židovského, jakými byli mimo Jidáše učenníci, s nimiž mluvil. Když pak přidal „za mnohé,“ ostatní vyvolené z židů i pohanů ráčil poznamenati. Dobře se tedy stalo, že nebylo řečeno: „za všechny,“ poněvadž na tomto místě toliko jen o užitku utrpení řeč jest, kteréž jenom vyvoleným přineslo ovoce spasení.

34. Celý Kristus v každé částce obojí podoby jest přítomen.

Ale toho nesmí se opominuti, že nejen v obojí podobě, ale i v každé částici obojí podoby celý Kristus obsažen jest. Tak již svatý Augustin napsal: „Jednotliví přijímají Krista Pána, a v těch jednotlivých částkách on jest celý; on se nezmenšuje podílením jednotlivců, ale každému z nich celého se podává.“ – A mimo to dá se to též z evangelií snadno dokázati; neboť tomu víry přiložiti nelze, aby jednotlivé kusy chleba, každý zvlášť, slovy svátostnými od Pána byly posvěceny, nýbrž že posvěcen jest od něho týmiž slovy najednou všechen chléb, jenž k slavení svatých tajemství a k rozdávání apoštolům byl uchystán, jakož že se tak s kalichem stalo, vysvítá z toho, co Pán řekl: „Vezměte a rozdělte mezi sebou.“

41. O způsobu předpodstatnění a místě, jak jest Kristus v této svátosti, nemá se všetečně zpytovati.

Ale připomenuto budiž věřícím, co svatí Otcové velmi často opakují, aby se příliš žádostivě nezkoumalo, jakým způsobem se ta proměna asi děje; toť ani nemůžeme pochopiti, a toho také nemáme žádný příklad ani v přirozených věcí proměnách, ani v samém stvoření. Ale co to je, to vírou máme poznati; jak se to děje, všetečně nemáme zpytovati.

74. Táž oběť, jež na kříži přinesena byla, koná se ve mši svaté.

Že tedy jest to jedna a táž oběť, která ve mši se koná a na kříži byla přinesena, vyznáváme a tak věřiti se musí; jakož i to, co se obětuje, jest jedno a totéž, totiž Kristus Pán náš, jenž sebe samého krvavým způsobem jednou toliko jen na oltáři kříže obětoval. Aniž pak oběť krvavá a nekrvavá dvě jsou oběti, nýbrž jedna toliko, jejížto obětování se ve mši svaté každodenně obnovuje, jakož to ustanovil Pán Ježíš: „To čiňte na mou památku.“

Výše citované články víry a jejich vysvětlivky představují v zásadě učení katolické Církve o svaté mešní oběti a Nejsvětější svátosti oltářní, které pak bylo následujícími papeži obnovováno a stvrzováno, nikdy však měněno!

Shrnutí ve vyznání víry

Na závěr tridentského koncilu vydal papež Pius IV. bulu o přísežné formě vyznání víry, které měli napříště výhradně v této podobě skládat všichni duchovní,

přebírající v Církvi úřad duchovních pastýřů. Zmíněné vyznání víry zahrnuje kromě kředa mše svaté také přesný popis dalších obsahů víry a vždy příslušná vyznání. V přísně závazné formě je tam jasně vysloven nejen obsah, nýbrž i ochota k přijetí a slib zachování, jak vyplývá z následujícího výtahu:

„Já, (jméno), věřím a vyznávám všechno, co je obsaženo ve vyznání víry svaté církve římské, tedy: věřím a vyznávám, že ... Rovněž vyznávám, že při mši je Bohu přinášena za žijící i zemřelé pravá, vlastní a smírná oběť, a že v nejsvětější svátosti eucharistie jsou skutečně opravdově a podstatně tělo i krev s duší a božstvím našeho Pána Ježíše Krista. ... Slibuji a přísahám vytrvat s přispěním Božím v pravé katolické víře až do posledních chvil svého života, a slibuji, že ji budu v souvislosti se svěřeným mi úřadem zachovávat, učit a kázat. K tomu mi napomáhej Bůh a toto svaté evangelium.“

Každý církevní hodnostář, který toto vyznání víry složil a přesto se pravé víry ohledně mše svaté a svátosti oltářní vzdal, uvalil na sebe příslušné *tresty za křivou přísahu*.

*

Historický vývoj

Rezignace reformátorů na mši

Nejzuřivější útoky proti mši svaté a Nejsvětější svátosti oltářní, které průběhem doby také vedly k nejtěžším ztrátám věřících (i pro věřící), vycházely od tzv. reformátorů. Různá seskupení, která se pak v reformaci odvrátila od tradičních katolických pravd, znovu potvrzených a zevrubně zformovaných tridentským koncilem, se nakonec i organizačně zcela a definitivně odtrhla od katolické Církve. Při pozdějším všeobecném věroučném střetu hrálo rozhodující roli učení o katolické mši a Nejsvětější svátosti oltářní. Je známo, že Luther ve své době požadoval odstranit katolické učení o mešní oběti, a že právě v tom viděl jednu z hlavních zbraní proti katolické Církvi.

Vyjádril se v tom smyslu, že mši svatou jako oběť odmítá. S vynecháním oběti se ovšem už také neuskutečňovala Nejsvětější svátost oltářní. Také libovolné zacházení s formou podle vlastního uvážení jasně dovoluje rozpoznat Lutherovu antipatii a ničitelství s katolickou mší.

Rovněž v Anglii byla za krále Eduarda VI. zavedena r. 1549 první a o tři roky později i druhá modlitební kniha (Book of Common Prayer). Po krátkém panování Marie Tudorovny, která chtěla všeobecně obnovit katolickou víru, byla modlitební kniha její nástupkyní Alžbětou znovu uplatněna. Spolu s novou jednotnou vírou, kterou anglický parlament zavedl zákonem o konformitě (Act of conformity),¹⁰ byla také zrušena katolická mše a místo ní se povinně zavedl nový anglikánský bohoslužebný řád, který byl vypracován sedmičlennou komisí! Na nedodržování těchto novot byla stanoveny tresty ztráty majetku, svobody i hrdla!¹¹

Analogie s nedávnou minulostí

Ve všech těchto nejrůznějších odvratech se jasně ukazují mnohá specifika, která lze rozeznat také u změn mešního řádu z nedávné minulosti. Jsou to

- výslovný předpis nadále již nejednat podle dosud platného, nýbrž výhradně jen v intencích nového nařízení, a to částečně i pod hrozbou přísných trestů;
- současně však ponechání dalekosáhlé libovůle v uzpůsobení;
- chybějící odkaz na mši jako „skutečnou a vlastní oběť“ resp. vynechání jejího pojmenování
- provádění změn co možná tak, aby v nich prostý člověk nezpozoroval to podstatné;
- a konečně výtka zatvrzelosti těm, kteří by tuto novotu nenásledovali.

¹⁰ Konformismus, tj. anglikánská státní církev, na rozdíl od nonkonformistů, kteří nepřijali 39 anglikánských článků z roku 1571; pozn. překl.

¹¹ Josef Spillmann SJ, *Die englischen Martyrer unter Heinrich VIII. und Elisabeth*, Herder 1900, díl II, str. 10 ad., 29.

Definitivní rozlučka

Při tak rozhodující odchylce v základním chápání a vůli k formě i podobě už společné mše nebyly nadále možné, jak pevně věřili mnozí z těch, kdo následovali novotáře. Již ne katolickým společenstvím (kromě pravověrných) především chyběla a dodnes chybí mešní oběť i z toho plynoucí Svátost oltární, což si rovněž neudrželi také např. protestanti. U řečených společenstev se v souladu s odpovídajícími věroučnými představami vyvinuly různé formy bohoslužby, více či méně napodobující katolickou mši, které mají všechny vzdor své rozdílnosti společné to, že *už nejsou katolickou mší!* A zůstalo tomu tak dodnes, i když se od té doby vyrojily také snahy o obnovení religiózní jednoty.

Sjednocovací snahy ze strany anglikánů

Koncem 19. století se v okruhu anglikánské církve objevily pozoruhodné snahy o sjednocení s katolickou Církví. Jak se dalo čekat, rozhodující roli v tom hrála rozdílná učení o svátostech a s tím nerozlučně spojená otázka po platnosti svátostí, jak je chápala a praktikovala anglikánská církev. Předně šlo o platnost anglikánského svěcení na úřad kněze a biskupa, ale také o zásadní otázku po všeobecných předpokladech a podmínkách pro platnost svátostí, tedy i pro svátost oltární, která je obzvláště těsně spojena se svátostí svěcení.

Ze strany katolické Církve to vedlo k tomu, že na pokyn papeže Lva XIII. byly znovu prověřeny všechny s tím spojené otázky. Výsledek zkoumání papež představil ve zvláštním listu ze 13. září 1896 pod označením „Apostolicae curae et caritatis“.

Vzhledem k mimořádnému významu pro posuzování těchto otázek v naší době si zde z učitelského listu ocitujeme věcné otázky spolu s podstatnými argumenty včetně definitivního učitelského rozhodnutí k danému předmětu. Dosavadní projednávání tématu katolickou Církví po více než tři století bylo totiž jednoznačné: Anglikánské kněžské i biskupské svěcení, udělované podle Ordiale (knihy svěcení), se *považuje za neplatné*. S anglikánskými duchovními, kteří přestoupili do katolické Církve a chtěli být kněžími, se zacházelo jako s laiky; museli být bezpodmínečně znovu vysvěceni.

V učitelském listu Lva XIII. se k tomu mj. říká:

„Neboť již dalece rozšířené mínění, které nejednou bylo potvrzeno činy i praxí Církve, tvrdilo, že Anglie krátce po odtržení od středu křesťanské jednoty zavedla Eduardem VI. nový ritus posvátného svěcení kněží, a že zanikla pravá svátost svěcení kněží, jak byla ustanovena Kristem, a tím i pravá hierarchická posloupnost.“

„Proto jsme rádi udělili dovolení k opětovnému přešetření této otázky, aby s užitím největší pečlivosti byly pro celou budoucnost odstraněny všechny pochybnosti, ba dokonce každý stín pochybností.“

„Avšak slova, která podle mínění anglikánů až donedávna tvořila vlastní formu svěcení, totiž: ‚Přijmi Ducha Svatého,‘ vyjadřují jistě zcela neurčitým způsobem posvátné kněžství (sacerdotium), nebo milost, nebo plnomoc, která

hlavně spočívá v moci „proměňovat a obětovat pravé Tělo Páně“. V oné oběti totiž, která není pouhou vzpomínkovou obětí, přinesené na kříži.

K této formě byla pak, ovšem později, připojena slova: „Pro službu a úlohu kněze“ atd. Avšak z toho přece jasně vyplývá, že sami anglikáni poznali, že první forma byla neúplná a nedostatečná. Avšak i kdyby tento dodatek mohl dát „formě“ náležitý význam, bylo to přesto pozdě, neboť uplynulo již jedno století od přijetí ritu Eduarda VI., a protože v důsledku toho vymizela hierarchie, neexistovala též už žádná světicí moc.“

„Přesto, když necháme stranou všechny jiné důkazy, které se v anglikánském ritu ukazují jako nedostatečné pro tento účel, první argument postačuje úplně: že totiž bylo z ritu *odstraněno úmyslně vše*, co v katolickém ritu vyjadřuje důstojnost a úlohu kněžství. Ona „forma“ proto nemůže být považována za vhodnou a postačující, která potlačuje to, co má jako podstatné naznačovat.“

„Totéž platí pro biskupské svěcení, neboť k formě: „Přijmi Ducha Svatého“ byla připojena slova „pro službu a úlohu biskupa“ atd.“

„Pro plné a přesné pochopení anglikánského ritu svěcení neposlouží nic tak věcně jako pečlivé uvážení okolností, za kterých byl sestaven a veřejně schválen. Bylo by rozvláčné, kdybychom se měli zabývat jednotlivostmi a není to ani nutné, neboť dějiny oné doby mluví dostatečně o duchu původců světicího ritu proti katolické Církvi, o podněcovatelích z nevěřících sekt, s kterými se spojili, i o cílech, které měli na mysli. Plně si vědomi souvislosti mezi vírou a kultem, mezi zákonem víry a zákonem modlitby, a pod záminkou návratu k původní formě zfalšovali liturgické předpisy vícerym způsobem, aby se srovnali s bludy reformátorů. Proto také nelze v celém ritu svěcení nalézt jasnou zmínku o kněžství (sacerdotium), proměňovací moci a přinášení Oběti, nýbrž byla i každá stopa těchto věcí v modlitbách katolického ritu, který neodmítli celkově, úmyslně odstraněna a vymýcena.

Tímto způsobem se vyjevuje vrozený charakter nebo duch, jak to nazýváte, tohoto ritu svěcení zcela zřetelně. Když proto byl – pokažen ve svém původu – zcela nedostatečný k udělení posvátných svěcení, pak se také nemohl během času stát dostatečným, neboť nebyla přece učiněna žádná změna. Marně připojovali k ritu něco ti, kteří se od doby Karla I. pokoušeli uznávat jakýsi druh Oběti a kněžství. Marné bylo i tvrzení oné malé skupiny, která se vytvořila poslední dobou uvnitř anglikánského společenství, že totiž uvedený způsob svěcení může být chápán a interpretován ve zdravém a ortodoxním smyslu. Potvrzujeme, že takové snahy byly a budou podniknuty zbytečně, a že z toho důvodu všechny výrazy, připouštějící dvojznačnost v anglikánském ritu svěcení jaký je nyní, nemohou být brány ve stejném smyslu, jaký mají v ritu katolickém. Jakmile je totiž zaveden nový ritus, ve kterém – jak jsme viděli – je svátost svěcení kněží zfalšována a popřena, a kterým je odmítána každá myšlenka na proměňování a Oběť, pak nedostačuje ani forma „Přijmi Ducha Svatého,“ neboť Duch Svatý se vlévá do duše spolu s milostí svátosti. Proto jsou i slova „pro úřad a úlohu „kněze“ nebo „biskupa“ bez významu, neboť zůstávají slovy bez skutečnosti, kterou ustanovil Kristus“.

„Ruku v ruce s tímto vrozeným ‚nedostatkem ve formě‘ jde ‚nedostatek v intenci‘, která je rovněž podstatná pro svátost. Církev nesoudí smysl intence, pokud je svou povahou (přirozeností) vnitřní, avšak soudí o tom, pokud se projevuje navenek, a je to její povinnost. U každého, kdo přesně a vážně použije žádoucí materie a formy při udělování svátosti, lze předpokládat, že má úmysl (intendisse) konat, co činí Církev. Na této zásadě spočívá nauka Církve, že svátost je skutečně udělena, dokonce i heretikem nebo nepokřtěným, za předpokladu, že užil katolického ritu. Na druhé straně, jestliže ritus je změněn se zřejmým úmyslem zavést ritus jiný, který není schválen Církví a který zavrhuje to, co činí Církev a co patří k podstatě svátosti, jak byla ustanovena Kristem, pak je zcela jasné, že chybí nejen potřebná intence pro udělení svátosti, nýbrž že tato intence je v rozporu ke svátosti a ruší ji.“

„A proto, jelikož se v tomto bodě přesně držíme dekretů Našich předchůdců, bez omezení je potvrzujeme a současně je obnovujeme mocí Naší autority, z Našeho vlastního rozhodnutí a bezpečného poznání oznamujeme a prohlašujeme, že svěcení, udělená podle anglikánského ritu, jsou *naprosto nicotná a zcela neplatná*.“

„Nařizujeme, že tento list se vším, co obsahuje, nesmí být v žádné době napaden nebo mu odporováno, jako by byl omylný nebo měl nějaké nedostatky, nýbrž musí zůstat vždy v moci, platnosti a účinnosti, a jak právně, tak i jinak následován všemi, ať již jakéhokoli stavu nebo hodnosti, a prohlašujeme za nicotné a nic neznamenající vše, co kdy v této záležitosti mohlo být podniknuto v rozporu s tímto listem, vědomě či nevědomě, ať již jakoukoli osobou nebo autoritou nebo pod jakoukoli záminkou. Nic opačného nesmí tomu stát v cestě!“

Kdo si jako stále věrný katolík pozorně přečetl tento dlouhý výťah textu, jistě v něm také rozpoznal nejen přesné katolické učení o svátostech, které papež včetně konečného soudu přednesl s výslovným odvoláním na svou autoritu, nýbrž má současně před sebou i *do nejmenších podrobností se shodující soud nad všemi změnami, nařízenými v naší době*.

Tzv. liturgické hnutí

Po papeži Lvovi XIII. nastoupil roku 1903 na Petrův stolec později (1954) svatořečený papež Pius X. Jeho pontifikální snahy se ubíraly především dvěma směry. Předně to byl neohrožený boj za nedotknutelnost katolické víry, přesněji řečeno jeho boj proti modernismu, který v encyklice „*Pascendi dominici gregis*“ označil za stoku všech herezí, i proti modernistům samým. V červenci 1907 pak v prohlášení „*Lamentabile sane exitu*“ odsoudil 65 jednotlivých bludů modernistů. Již o několik měsíců později, 8. září, vydal výše uvedenou encykliku, v níž pak vylíčil podstatu a způsob jednání modernistů. A znovu o dobré dva měsíce později, 19. listopadu 1907, vyloučil s výslovným odvoláním na svou apoštolskou autoritu z církevního společenství všechny, kdo by se přičili výše uvedeným odsudkům. V takových případech pak exkomunikace nastupovala sama sebou (*ipso facto*) spáchaným skutkem (v „*Praestantia scripturae*“). Roku 1910 zavedl tak řečenou protimodernistick-

kou přísahu pro všechny kandidáty kněžského úřadu, aby tak zabránil pronikání modernismu do katolického duchovenstva.¹²

Vedle obranných opatření se Pius X. také velice zasloužil o povzbuzování věřících k intenzivnější účasti na praktikování víry. Účast věřících na liturgii v 18. a 19. století z různých důvodů výrazně ochabla. V 19. století se již objevilo opačné hnutí, podporované především benediktinským opatem Domem Guérangerem v Solesmes. Snahy tohoto hnutí si vzal papež za své a ze všech sil je všemožně podporoval. Doporučoval věřícím každodenní svaté přijímání a co možná časně první svaté přijímání u dětí. Již rok po svém zvolení za papeže vrátil gregoriánskému chorálu jeho původní místo a význam, a nechal rovněž přepracovat nejdůležitější liturgické knihy jako římský misál (Missale Romanum) a breviář (Breviarium Romanum). První a nejdůležitější cíl svých snah spatřoval v oslavě a velebení Boha „aktivní účastí na nejsvětějších tajemstvích i na veřejné a slavnostní modlitbě Církve“ podle svého papežského hesla: „Všechno obnovit v Kristu“ („Omnia instaurare in Christo“).

Nové kroky modernistů

Je pravdou, že opatření Pia X. na obranu pravého učení v samotné Církvi umlčela hlasy modernistů. Přesto tím modernismus nezanikl a muselo se najisto počítat s tím, že vskrytu bude dál působit nejen uvnitř, ale i vně katolické Církve. A přesně z obou zmíněných oblastí působnosti papeže také průběhem doby vzešly přípravy k odstavení mše svaté. U modernismu se totiž nejednalo pouze o nějaké představy a privátní konání jednotlivce, nýbrž o *velmi rozšířené a mnohostranné, nábožensky falešné hnutí*.

Po vnitrocírkevní porážce ohledně pravého učení nemohli modernisté na pravděpodobně dlouhou dobu očekávat pro sebe nějaké zisky v oblastech, v nichž byli potlačeni. Bylo tedy nasnadě, že ještě zvýší úsilí a zesílí tlak na jiném místě Církve, tedy ohledně pravého kultu, aby se tak svému cíli přiblížili alespoň oklikou.

Jejich cíle

Jaké byly cíle modernistů a k nim používané prostředky? Prvním z nich bylo vnesení svých liberálních a relativistických idejí do věrouky a náboženské praxe, i do nauky o svátostech a morálce, aby tak postupně dosáhli změn žádoucím směrem. Souběžným cílem bylo vyloučení církevního nároku na pravdu, tím také odstranění jí zastávaných pravd, a konečně přeměna katolické Církve v jistý druh morální instituce, v níž si každý může věřit čemu chce. Zcela jasně to vyplývá jak z vlastních výroků modernistů, tak i z jejich odmítnutí papežem Piem X.

¹² Je příznačné, že v pokoncilní církvi se na protimodernistickou přísahu „zapomnělo“, a od kandidátů kněžství se již nevyžaduje; pozn. překl.

Metody modernistů: nejprve nástup...

Církevní snahy a aktivní účast věřících na liturgii s sebou přinesly určité vnější změny, obnovu, znovuoživení či změny akcentu. Bylo jasné, že jich modernisté využijí jako výchozích míst. Právě zde se mohli nenápadně přidružit a také se horlivě zapojit. Mimořádně vhodnými místy k rozvíjení a organizování se ukázaly být katolické řády, protože tyto církevní organizace disponovaly vhodnými podmínkami jako byly personál, vnější prostředky, kontakty, lokality i potřebný volný čas.

... pak spolupráce, zajištění a protekce

Když se tam již novotáři zavedli a svou zdatnou spoluprací i spolehlivými službami se u zákonných církevních hodnostářů stali užitečnými, ba v některých oblastech dokonce nepostradatelnými, a také u církevních úředních osob dosáhli uznání a vlivu, byli již tím do jisté míry chráněni. Jestliže se někde objevila nedůvěra k jejich návrhům a obávali se možných nepřízných důsledků, mohli vždy poukázat na svou dobrou vůli při obnově Církve, na své zásluhy o aktivní účast věřících na liturgii a jejím lepším chápání, na znovuzblížení s nekatolickými křesťany atd., zvláště však na souhlas nebo přinejmenším blahovolnost svých nadřízených. Kromě toho ještě využívali svých kontaktů jako informačního a výstražného systému. Tím se stalo, že také v případě stížností na svá podivná pojetí i další podniky zůstávali většinou nedotčeni, protože platili za velmi užitečné spolupracovníky a odborné poradce („periti“). Z takové pozice pak byl pro ně další „pochod institucemi“ poměrně spolehlivý.

Přes své kontakty mohli své návrhy a představy změn předávat výše v církevní hierarchii. Svoje záměry mohli totiž navíc předkládat za zcela různých podmínek, např. jako poukazy, návrhy nebo požadavky, aby se tak ve změnách muselo zajít ještě dál než bylo původně zamýšleno, nebo že k lepšímu pochopení zamýšlených změn je třeba se vrátit k rané Církvi a znovu zavést původní ustanovení, případně že se zamýšlené změny dají využít i v jiných oblastech resp. pro nekatolické konfese atd. V rámci ekumenického hnutí se v těchto desetiletích dostalo modernistům podpory i z nekatolické strany, která je obzvlášť silně zaměřena na změny a ústupnost v katolické Církvi a hlavně v její liturgii.

Tak se to i stalo

Naše vylíčení událostí by se dalo odbýt jako sice myslitelné, ale přesto nepravděpodobné spekulace, kdyby ovšem skutečnost neprobíhala přesně tak! Abbé Didier Bonneterre ve své knize „Liturgické hnutí“ jasně podal a doložil výsledky svého zkoumání tématu. Na jejím základě si zde načrtne alespoň v hrubých rysech daný vývoj, který v novém světle ukazuje také příslušné reakce papežů.

Loutky a vodiči loutek

Pro naše další líčení není příliš důležité, které z hlavních zúčastněných osob samy spřádaly modernistické nitky, a které na nich byly pouze voděny, protože nám nejde o posouzení osob samotných, nýbrž jejich představ a způsobů jednání podle příkazu Ježíše Krista: „Mějte se na pozoru před nepravými proroky, kteří přicházejí

k vám v rouše ovčím, v nitru jsou však vlci draví. Po ovoci jejich poznáte je“ (Mt 7,15-16).

Díky důležité podpoře ze strany papeže Pia X. a jeho nástupců až po Pia XII. bylo liturgické hnutí klérem i věřícími přijato souhlasně, a v katolickém světě mělo i navenek velký úspěch.

Ještě za pontifikátu Pia X. se však ukázala jasná a jednoznačná známka ohrožení všech snah o změnu liturgie modernisty, která musela být podnětem k nejvyšší bdělosti. Bonneterre to stručně líčí těmito slovy: „Svatý Pius X. roku 1912 dokonce ustanovil komisi k reformě misálu, avšak znovu ji rozpustil vzhledem k zhoubně rozkladným tendencím, které se u některých expertů již tehdy projevovaly.“ – Kromě zmíněného rozpuštění komise však autor neuvádí žádná další opatření k danému případu. Příklad však působivě dokládá, že modernisté měli i nadále přímo v Církvi odpovídající postavení.

Zavádění zhoubných principů

Mnichu Domu Lambertu Beauduinovi, který byl po desetiletí vůdčí osobností liturgického hnutí, se však podařilo dosáhnout toho, že Domem Guérangerem a papežem Piem X. stanovený hlavní cíl hnutí, totiž bezprostřední uctívání a oslava Boha, postupně ztrácel své prvořadé místo a liturgie se považovala za přednostní prostředek péče o duši. Zde je tedy hned zřejmá nebezpečnost takového přístupu a v něm spočívající zhoubný princip. Je-li Bůh liturgií bezprostředně uctíván, má pak sama v sobě svůj účel a smysl. Změny vyvstávají pouze jako výsledek sporu, jaká forma nebo druh ještě více Boha než dosavadní chválí a oslavuje. Jestliže je však liturgie určena za prostředek péče o duši, pak je manipulovatelná pro jakýkoli účel, který se pod tím pojmem může chápat.

Podle daného účelu se musela přirozeně přizpůsobovat: Pro průměrné věřící jiná, než pro starší a mladší, odlišná v jiných částech a kulturách světa, pro katolíky v rozdílné podobě než třeba při ekumenických příležitostech, dnes jiná než včera nebo zítra, zkrátka libovolná podle právě požadovaného potřeby! Promyslíme-li tento princip až do konce, pak je zcela jasné, že společná mešní liturgie – například podle „Nového mešního řádu“, který je vytvořen snesitelný pro katolíky a konec konců i protestanty – už *nemůže být katolická*. Katolická mše zahrnuje transsubstanciaci chleba a vína, a tím oltářní svátost, kdežto protestantská hostina obojí vylučuje, a totéž nemůže být současně zahrnuté i vyloučené! Proto nezbývá než znovu zdůraznit, že změnění hlavního smyslu liturgie z bezprostředního uctívání Boha na „prostředek duchovní péče“ bylo *pákou k otřesení katolickou mší v základech a k jejímu vytlačení*. Dom Beauduin navíc ještě ukázal mimořádnou zálibu ve východní církvi a založil klášter (Amay), kde byla pěstována zvláště liturgie podle východního ritu. Papež Pius XI. proto roku 1924 zmínil „velké ideje“ tohoto mnicha.

Pokus o antikatolickou unii s anglikány

Dom Beauduin se kromě toho ještě v témže roce zasazoval za církevní spojení s anglikánskou církví a navrhl unii v té podobě, že by si ponechala svou liturgii, církevní právo a své obyčeje jako vlastní patriarchát s katolickou církví, aniž by jí

byla integrována. Do tohoto patriarchátu by měla dokonce vstoupit tamější domácí katolická církev bez ohledu na skutečnost, že se anglikáni neshodují s učením katolické církve a nemají platně vysvěcené kněze ani platnou mši.¹³ Dále se Beauduin snažil se svými stoupenci přizpůsobit katolickou liturgii proměnlivým ekumenickým potřebám, zvláště záměrem po sloučení všech křesťanských konfesí. Za Jana XXIII. a na jím svolaném koncilu pak byly tyto falešné názory a především neobětování nároku na pravdu představeny celému katolickému světu.

Další společníci s falešnými principy

Kdyby byl býval Dom Beauduin zůstal jediným, kdo použil liturgického hnutí jako nástroje duchovní péče, sotva by došlo k vytlačení pravé mše svaté náhražkovými podniky jako např. „Novým mešním řádem“. Bohužel se však takových našla nepřehledná řada. Uvedeme si zde alespoň nejdůležitější z nich spolu s jejich hlavními požadavky po změnách.

V Německu se stal středem liturgického hnutí klášter Maria Laach pod egidou opata Ildefonse Herwegena v podobě tzv. „liturgického úsilí“.¹⁴ Proklamovaným cílem bylo osvobození liturgie od všeho, co k ní údajně bylo průběhem doby – a zvláště ve středověku – zbytečně přidáno nebo co v ní bylo „příliš zdůrazňováno“, jako např. v mši svaté fakt reálné přítomnosti skutečného Těla a Krve Ježíše Krista! Tím byla nalezena záminka k čistce, důvod „nezbytnosti“ obnovy údajně neznečištěného stavu liturgie. Narážíme tam již na přesně tytéž principy, které byly později ještě jasnější formou představeny v „Konstituci o posvátné liturgii“ II. vatikánského koncilu (čl. 21, 23 a 24), kde se jako budoucí úloha od zfalšované liturgie očekává „otevření cesty oprávněnému pokroku“!

K témuž klášteru i duchovnímu směru náležel také P. Odo Casel, který spatřoval liturgii v kultovním mystériu a stavěl je proti reálnému dění ve mši.

V rakouském Klosterneuburgu již také jako skutečný padělatel mše reformátorsky působil v liturgickém hnutí reformy augustiniánský kanovník Pius Parsch se svým vlastnoručně založeným biblickým hnutím. Jeho úsilí bylo zaměřeno na vytvoření dalšího samostatného zásadního atributu mše vedle dosavadního hlásání slova Božího z Písma. Ovoce jeho vytrvalého úsilí je patrné v „Novém mešním řádu“ se dvěma předčítáními a třemi předčítacími roky. Tato dodatečná „liturgie slova“ představuje ve skutečnosti potlačení a porušení vlastního mešního charakteru a nepochybně také *záměrné přiblížení* k protestantské slavnosti poslední večeře. Do II. vatikánského koncilu zbývalo ještě značné časové rozpětí a zmíněné falešné úsilí i nejrůznější podniky se zatím v lůně liturgického hnutí dále rozvíjely a šířily slovem i písmem. Řečené osoby také neustále rozšiřovaly svou základnu, na společných shromážděních se vedly mnohostranné porady, a navazovaly se rovněž kontakty s příslušníky

¹³ Srv. výše citované rozhodnutí papeže Lva XIII.

¹⁴ „Proslulým benediktinským opatem Ildefonsem Herwegem z opatství Maria Laach v pohoří Eifel – jak před časem oznámila ‚Deutsche Tagespost‘ – byla v srpnu 1920 (!) poprvé na německé půdě sloužena mše, při níž (dnes už samozřejmost) kněz nebyl obrácen čelem k Bohu, ale ukazoval mu záda“ (cit. podle: Johannes Rothkranz, *Der Vertrag von Maastricht – Endlösung für Europa*, Durach 1993; pozn. překl.

ostatních křesťanských konfesí. Také nejvyšší hierarchie jako biskupové, kardinálové i právě panující papež se zabývali pravou i falešnou liturgií.

Co podnikali duchovní pastýři?

Poblouznění a bloudění liturgického hnutí bylo bohužel ulehčeno, ba v jistém smyslu dokonce stimulováno tím, že v řadách pastýřů i vrchních pastýřů našlo blahosklonné příznivce. Tak např. Dom Beauduin byl až do smrti podporován a chráněn kardinálem Mercierem. Bonneterre dále píše: „Již roku 1924 uzavřel Beauduin nerozlučné přátelství s msgr Roncallim, který přešel do diplomacie poté, co byl kvůli podezření z modernismu zbaven katedry na papežské lateránské vysoké škole. Pozdější papež Jan XXIII. se měl stát jedním z prvních a nejvěrnějších stoupenců kláštera v Amay, a ještě jako papež se jednoho dne vyjádřil: ‚Metoda Doma Lamberta Beauduina je ta správná‘.“

Např. v Německu bylo progresistické liturgické hnutí podporováno a hájeno kardinálem Bertramem z Vratislavi a biskupem Landesdorferem z Pasova, v Rakousku kardinálem Innitzerem. Arcibiskup Gröber z Freiburgu měl jako jediný odvahu zaujmout stanovisko k valící se potopě v sedmnáctibodovém listu svým německým kolegům. Ti mu sice odporovali, ale jeho příklad ukazuje, že již tehdy bylo docela dobře možné rozpoznat pravdu od bludu! A musíme také zmínit i samotné papeže až po Pia XII., kteří byli oklamáni nesprávnými informacemi i falešnými rádci, a nejspíš neměli dost schopnosti rozeznat pravé záměry osob ze svého okolí; byli nemístně shovívaví a proto negativní vývoj dostatečně nepotlačovali. Stalo se tak jistě neúmyslně, neboť nelze ani v nejmenším pochybovat o tom, že Pius XII. vždy hlásal pravé učení a pravý kult, a také je otevřeně a důrazně hájil. O Piovi X. zde již byla zmínka. Papež Pius XI. roku 1928 ve své pozoruhodné encyklice „Mortalium animos“ zcela jednoznačně falešný ekumenismus zavrhl. Pius XII. v encyklikách „Mystici Corporis“ a „Mediator Dei“ podrobně ukázal církevní učení o mši svaté, a stejně jako již dříve Pius XI. odsoudil přičící se mu bludy.

Chybná rozhodnutí?

Přesto však jsou některá jejich rozhodnutí nesrozumitelná. Jak jsme si výše řekli, Pius X. vzhledem k objevujícím se zhoubným tendencím komisi k reformě misálu pouze rozpustil. Co asi přimělo Pia XI., že pro půlnoční mši během eucharistického kongresu v Římě roku 1922 zvolil formu rozhovoru s věřícími, tzv. dialogizovanou mši, která se pak stala jakousi korouhví moderního liturgického hnutí, a ještě téhož roku ji všeobecně připustil s výhradou souhlasu místních biskupů? – Proč jeden z hlavních vůdčích duchů hnutí, Dom Beauduin, proti němuž byla zvláště namířena encyklika Pia XI., zůstal vcelku nikým nerušen (musel jen opustit úřad opata a na nějakou dobu změnit místo), a proč i jemu podobní vyvázli zcela bez trestu? Jak jsme se již výše zmínili, Pius XII. sice falešné liturgické úsilí důrazně odsoudil, ale *současně povolil* zavedení nového překladu žalmů do liturgických knih, což se v modlitební praxi hlavně kléru celé latinské Církve rovnalo zemětřesení! Kardinálstátní tajemník Maglione roku 1943 v písemné odpovědi kardinálu Bertramovi povolil řadu změn ve mši a „závazně přislíbil další vývoj mešní slavnosti po linii ‚li-

turgického hnutí‘ pod dozorem biskupů‘. Pro rychlý postup reforem bylo nepochybně rozhodující, že zjevní revolucionáři *mohli i nadále zůstat ve svých postaveních a úřadech!*

Za tohoto stavu a s takovým prostorem k činnosti byla již věc pro liturgické novotáře vyhraná. Získaným „výdobytkům“ pak jen stačilo dát novou formu a zabezpečit je rovněž navenek, tzn. směrem k věřícím. „Nový mešní řád“ (Novus Ordo Missae) byl *v hlavních rysech hotov již před začátkem koncilu*. A kde byl také vyzkoušen? P. Bonneterre v dodatku své knihy reprodukuje celý bohoslužební řád, kterého r. 1959 použilo ekumenicky zaměřené protestantské společenství z Taizé!

Celkový plán liturgického převratu

Rozmach liturgického hnutí před tzv. II. vatikánským koncilem již postoupil tak daleko, že nové konstrukce nekatolické „eucharistické slavnosti“ mohly být ve svém hlavním obsahu a tvaru *prakticky ihned zavedeny!* Propojení s všeobecným ekumenickým hnutím bylo navíc již tak pevné a těsné, že se jejich cíle – přinejmenším v oblasti liturgie – staly totožnými. Jako důsledek této shody záměrů se v posledních letech před koncilem už také jasně ukazovalo, že konečným cílem liturgického hnutí je úplné nahrazení dosavadní liturgie svou vlastní! To si naléhavě žádalo záměnu všech dosud platných katolických ritů za nové, které bylo zapotřebí také vzájemně sladit a přizpůsobit.

Dalo se to předvídat?

Zde je místo na vážné slovo. Nadčasové varování Ježíše Krista před falešnými proroky a před jejich následováním spolu s naznačeným spolehlivým prostředkem k rozpoznávání („... po ovoci jejich poznáte je“), stejně jako další podobná varování v Písmu i nepochybná znalost starých i nových bludů, zvláště pak modernismu – slovem, to všechno mělo hierarchii vyburcovat ke zvýšené bdělosti před všemi snahami o změny. Vyžaduje to zcela jednoznačně pastýřský úřad Církve, který je v podstatě strážní a ochrannou institucí ve prospěch pastýřům svěřených věřících. Pastýři však spali, a jen tak se mohlo stát všechno to, co se až do naší doby událo.

Přitom navíc nebylo nijak zvlášť těžké správně odhadnout a předvídat, co se dá od daného stavu čekat, protože cíle novotářů se nechaly dostatečně jasně rozpoznat z jejich slov, spisů i činů! Má se tomu stejně jako s totalitními systémy, které také nevznikají nepozorovatelně a nepředvídatelně. Stačilo jen výroky a činy novotářů správně a důsledně až do konce promyslet a vzít v úvahu všechno, co by jejich záměry mohlo podpořit nebo potlačit. Dalo se přitom také rozumně předpokládat, že se novotáři pro dosažení svých cílů budou snažit získat co největší podporu, a všechno, co by jim stálo v cestě, se pokusí buď obejít nebo odstranit. Bylo také jasné, že se do práce pouštějí stejně horlivě jako prozíravě. Skutečný průběh událostí pak jen potvrdil správnost všeho, na co novotáři při svých záměrech vsadili, a co by vlastně měli v zásadě prohlédnout i žáci při řešení školní úlohy.

Co se mělo stát?

Realizace záměrů těchto buřičů a revolucionářů tedy neznamenal jen náhradu za mši svatou, nýbrž i odpovídající změny v ritech ostatních svátostí, v breviáři, v modlitebních knihách věřících i v církevní hudbě. A v neposlední řadě šlo také o nové překlady Bible, protože všechny tyto oblasti věcně i formálně spolu souvisejí. Texty Svatých písem a modliteb se ve svém obsahu nacházejí tam i tady, a jejich obsah i forma musí vzájemně harmonizovat.

Opuštění jednotné latinské řeči Církve...

Potlačení latiny jako všeobecné řeči církevního kultu bylo *důležitým programovým bodem* liturgického hnutí hned z několika důvodů. Za prvé byl novotářům požadavek po „lepší srozumitelnosti textů pro věřící“ výtečnou záminkou k částečnému osamostatnění jednotlivých církevních provincií vůči Římu a papežství, tedy k získání větší nezávislosti. Za druhé se pak do překladů v jednotlivých národních jazycích nechala snadněji propašovat oslabení nebo zdůraznění textových pasáží, nenápadné opisy, výpustky i vložené nepůvodní texty, k čemuž jednotný a nezměnný latinský text nenabízel důvody ani možnosti.

... bylo nezbytným předpokladem pro ekumenickou liturgii

Konečně také tento postup vyšel znamenitě vstříc jejich ekumenickým záměrům, zvláště pak vůči protestantům. Společná eucharistická slavnost katolíků a protestantů byla vůbec možná teprve na základě národních jazyků a souhlasu katolické strany. A pouze jednotný překlad do národních jazyků, pokud možno co nejvíc přesahující jednotlivé konfese, mohl počítat s přijetím také u nekatolických křesťanů. V katolické oblasti si už pak měly moderní národní jazyky snadno najít přístup do všech liturgických spisů, a přesně v tomto směru se také věci v následující době vyvíjely.

Další požadavky

Vedle zmíněných změn prvního druhu musely být také v zájmu celkového cíle uskutečněny co nejdříve i další z toho plynoucí úpravy. Týkalo se to např. změny ve stavbě nových kostelů, změn uspořádání interiéru již stávajících chrámů a hlavně jejich oltářů, dále pozměnění formy a průběhu svěcení i z něj zase plynoucí výchovy kandidátů kněžství stejně tak, jako úprav náboženských knih ve školách, změn ve zpovědní praxi, změn křestních a pohřebních obřadů, podobně jako liturgických služeb v těchto jednotlivých oblastech a mnoha dalšího. Není třeba nějakého zvláštního vysvětlování, abychom rozpoznali, že tak obrovská práce rozhodně nemohla být vykonána samotným liturgickým hnutím. Bylo k tomu zapotřebí praktické spolupráce celého úhrnu církevních orgánů včetně součinnosti věřících.

Celocírkevní tužba a záležitost?

K tomu a hlavně ještě předtím se celý záměr musel stát „úřední církevní záležitostí“, tzn. že se mu muselo dostat „požehnání“ celé církevní hierarchie, aby tak vše-

chny chystané změny byly nejen dovoleny, ale všude také realizovány jakožto dílo Církve, lépe řečeno, aby se **uskutečnily na její účet!** Ani sám papež s celým vatikánských aparátem by to nemohl však vytvořit. A právě řečené bylo také mimořádně důležité k zajištění proti možnému odporu tradicionalistů, na němž by celý záměr mohl ztroskotat, tedy odporu, který by mohl přijít od věřících i od celého kléru. K zamezení takové možnosti musely být připraveny stabilizační a disciplinární nástroje, spočívající v uplatňování církevní autority a dovolávání se povinné poslušnosti. Tak obrovitá úloha mohla být tedy splněna pouze prostřednictvím všeobecného církevního shromáždění, tedy právě koncilu! Tak a jenom tak to muselo proběhnout, a jak již dnes víme, velký plán také spiklencům dokonale vyšel.

Překážky

Ještě však zde byla řada překážek. Jestliže se liturgickým hnutím již dosažené nemělo z prakticky vyhrané partie stát nakonec přec jenom porážkou, musely být řečené překážky odstraněny. Kdyby snad proti očekávání mělo dojít k tomu, že nové formy sice budou povolené, ale zůstanou zachované také staré rity, pak by těm novým představovaly trvalou konkurenci. Potom by také ještě dlouho zůstalo nejisté, k jaké formě se nakonec budou věřící cítit více přitahováni. Kromě toho – a to je podstatné – by tak stály mnohé ze zamýšlených nových forem v přímém a zřejmém odporu k dosavadním, což by pro novotáře bylo velice riskantní, a proto to také vůbec nepřicházelo v úvahu. Tyto danosti zcela jasně ukazují – byť je ani v nejmenším neospravedlňují –, proč novotáři tak tvrdě postupovali proti všem kněžím a věřícím, kteří i po zavedení nové eucharistické slavnosti stále ještě lpěli na starých, tedy *katolických* obřadech, zvláště na opravdové katolické mši.

Nesprávné představy „konzervativních“ modernistů

Tím se současně ukazuje celá chybnost a neudržitelnost představ všech těch modernistů, kteří zčásti až dodnes soudí, že se v pokoncilní církvi (jako organizaci) mohou poctivě sloužit jak katolické mše, tak i eucharistické slavnosti podle „Nového mešního řádu“. Tato skutečnost se ukazuje zvláště zřetelně na masivních námitkách „biskupů“ z celého světa, když jim Karol Wojtyła r. 1984 ponechal na vůli znovu připustit vedle eucharistické slavnosti také katolickou mši, čemuž se „biskupové“ striktně vzpírali. Z jejich chybného pohledu to ovšem bylo důsledné a pro ně přímo nevyhnutelné.

Osvědčené kádry

Nejrozmanitější přípravy, které liturgické hnutí ohledně dohod, strategie, organizace a navazování kontaktů vykonalo, jsou přirozeně také důvodem, proč se novotářům na koncilu tak snadno a prakticky bez problémů podařilo smést ze stolu náměty přípravných komisí a nahradit je svými! Kromě toho měli od oznámení koncilu do jeho vlastního začátku ještě zhruba dva roky času, pokud díky svým dobrým kontaktům o tom neměli vědomost již dříve.

Tak např. se pro éru liturgického hnutí předcházejících desetiletí ukázalo, že „rýnská aliance“ – o níž podrobně informoval P. Wiltgen ve své knize „Rýn se vlévá do

Tibery¹⁵ – existovala již dlouho před koncilem, tedy že byla zorganizována v dobře vyškolenou bojovou jednotku, a ta pak také na koncilu jednala velice účinně a úspěšně. Její působnost byla usnadněna tím, že v Církvi nebyla žádná jiná organizace, která by se tomu mohla postavit na odpor. Když se pak mnohem později na koncilu objevily pokusy o vytvoření jakési protiskupiny,¹⁶ byly Montinim (Pavlem VI.) prostě zakázány! V „Rýnské alianci“ zorganizovaní koncilní Otcové začali podle osvědčené metody „chytte zloděje!“ tvrdit, že by šlo o neoprávněné vytváření bloků. Odsuzovali tedy jiné za to, co sami již dávno prováděli! Z katolických řádů, které by mohly připadat v úvahu jako případné pomocné organizace Církve, byla již část z nich na straně buřičů, a od ostatních žádná podstatnější pomoc nepřišla. Selhaly také spolky a organizace katolických laiků.

Závěrečné přípravy na koncilu

Nicméně ani na koncilu samém nebylo ještě možné potlačit katolickou mši a zavést novou liturgii podle vlastních představ, protože se muselo počítat se silným odporem jak koncilních Otců, tak i věřících. Zvláště věřící očekávali od koncilu mnohem spíše praktické úlevy, zdánlivé otevření se modernímu světu, uvolnění sexuální a manželské morálky (právě tehdy se stále více začala uplatňovat antikoncepce), výraznější možnosti spolurozhodování laiků atd. Přelom v liturgii by byl tehdy ještě příliš náhlý, a nebezpečí rozpoznání skutečných záměrů novotářů bylo příliš velké. Existovalo zde riziko obratu v opačném směru, které by na nedohlednou dobu zablokovalo možnost k tak masivní revoluční akci.

Udělal se všechno, co jen šlo

A bylo toho možné opravdu hodně. Do pokračování v dosavadní praxi byly navrženy početné drobnější změny, přeformování do stavu dovolenosti, resp. poukaz na další očekávané změny. Katolíkům tak byla na příkladech předváděna dovolená nebo alespoň beztrestná pozměnitelnost liturgie. Kromě toho byl nesmírně působivě vyvolán dojem, že právě teď uzrál čas k zahájení generální opravy Církve, a to nejen k jejímu „přizpůsobení se požadavkům současného světa“ – jak to vyjádřil Roncalli alias Jan XXIII. –, ale rovnou tak, že jakákoli příští potřeba změny bude moci být vznesena bez opětovné povinnosti souhlasu. A jakmile se jednou sáhne po změnách, pak není v dohledu naděje, že by se s tím zase záhy přestalo.

Příklady

Mohučský profesor církevního práva dr. Georg May ve svém obsáhlém pojednání o průběhu koncilní liturgické reformy na množství příkladů zevrubně ukazuje triky revolucionářů, jimiž zmátli a doslova obalamutili koncilní Otce.¹⁷ Ve zmíněné

¹⁵ V originále *Der Rhein fließt in den Tiber*.

¹⁶ „Coetus Patrum“, tj. Sdružení koncilních Otců.

¹⁷ *Die Liturgiereform des Zweiten Vatikanischen Konzil – Bemerkungen eines Kirchenrechtlers (Liturgická reforma druhého vatikánského koncilu – Poznámky profesora církevního práva)*, Pietas Liturgica 5, Hrsg. Hansjakob Beck, Eos-Verlag St. Ottilien 1991.

knize je rovněž obsažen odkaz na bohatou literaturu k danému tématu a proto ji lze interesovaným čtenářům vřele doporučit.

Zde si uvedeme jen několik málo příkladů způsobů a metod přípravných prací na velký liturgický převrat.

Montini alias Pavel VI. vydal 3. září – tedy ještě během koncilu – encykliku „Mysterium fidei“ (Tajemství víry) o mši svaté a Nejsvětější svátosti oltářní. Zásadní obsah víry byl sice vyložen správně, ale vyskytují se tam i falešné názory na základní pravdy eucharistie, jako např. bludy ohledně soukromých mší, reálné přítomnosti a transsubstanciace.

Co bylo v této encyklice řečeno ještě pravdivého, nemůže být obhájeno následující výpovědí a z ní plynoucího závěru. Předně je prý třeba tyto „papežské“ výroky přičíst k údajně jen „mylným náhledům“ na skutečnou katolickou víru. Tak zaprvé nejde o pouhé „náhledy“ a „názory“, které se tak nebo jinak vyskytují, nýbrž máme co dělat s **jednoznačnými bludy** ohledně ústředních předmětů katolické víry, které katolická Církev již dříve jasně odsoudila. Zvláště na tridentském koncilu o nich Církev nejen „mluvila“, jak je to v encyklice bagatelizováno, nýbrž je tam precizně definovala, předložila k věření a exkomunikovala každého, kdo by tyto věroučné záležitosti popíral. Konkrétně se to týká kánonů 1 a 4 ze 13. sezení a kánonu 8 z 22. sezení. Také nestačí se o transsubstanciaci pouze „zmínit“, jak se říká v odstavci 11, nýbrž každý katolík je naléhavě zavázán této pravdě absolutně věřit.

Generální pardon pro bludaře

Kromě toto všem těm, kdo tyto bludy přijali a „rozšiřují“ je, Montini zcela bez přezkoumání a tím i neoprávněně prisuzuje „upřímnou touhu“! Ne, a ještě jednou ne! Těmito „náhledy“ na „dnešní eucharistii“ se přece jednoznačně popírají právě tyto pravdy a „velké tajemství“.

Uznáním „upřímných tužeb“ a dokonce i jejich schvalováním Montini *závazně přislíbuj*e *naprostou beztrestnost všem popíračům věroučných pravd* o mši svaté a Nejsvětější svátosti oltářní, a konec konců také *všem bludařům*, neboť i ti se při popírání jakýchkoli věroučných pravd a šíření příslušných bludů mohou odvolávat na „upřímnou touhu“. Nelze přece trestat to, co bylo schváleno! Nebude tedy potrestána nějaká konkrétní osoba, ale nanejvýš „názor“, avšak i zde spočívá trest pouze v tom, že jej nelze „schválit“.

Rozhodnutí tedy nebyla názorem nějakého koncilního grémia, nýbrž autoritativním prohlášením nejvyšší hlavy odpadlé církve. Mezi přípravné práce na koncilu k potlačení katolické mše patřilo také ještě odstranění všech obranných opatření, která byla v průběhu doby zavedena. Udělalo se to celkem prostě tak, že vedle platných norem byly dovoleny i další, a to buď tak říkajíc na zkoušku nebo všeobecně, přičemž jejich užití bylo ponecháno na uvážení biskupům nebo biskupským konferencím. Je již jaksi samozřejmé, že byla rovněž vyhrazena možnost pozdějších prováděcích či pozměňovacích ustanovení a podobně.

Missa normativa jako trojský kůň

Zatímco v prvních letech po koncilu spor o zachování latiny nebo o její nahrazení národními jazyky poněkud odváděl všeobecný zájem, vstoupila již na scénu katolického světa *náhrada za skutečnou mši svatou*. Jako „Missa normativa“ (normativní, předpisová mše) byla nejprve předvedena biskupům na jejich konferenci, avšak pro své zavedení nedostala potřebnou většinu. A jak že si novátoři v této situaci vypomohli? Po krátké době se v téměř nezměněné podobě objevila znovu jako „Novus Ordo Missae“ (Nový mešní řád) a tak také byla bez okolků Montinim představena žasnoucímu katolickému světu. Stalo se tak 3. dubna 1969. Všechny následně vznesené námitky proti tomuto rozhodnutí zůstaly bezvýsledné. Byly sice prosazeny bezvýznamné změny, ale podle prohlášení tajemníka kongregace pro bohoslužbu, biskupa Annibale Bugniniho, se jimi nic nemění na obsahu ani na podobě této náhražky za katolickou mši. Kardinálové Ottaviani a Bacci předložili Montinimu znamenitou analýzu s názvem „Stručné posouzení Novus Ordo Missae“, která byla drtivou kritikou toho díla novotářů. A to *tehdy ještě vůbec nebyla zfalšována proměňovací slova* – stalo se tak až při zavádění překladů do národních jazyků! Ale ani zmíněná analýza na věci nic nezměnila, a netrvalo pak již dlouho do všeobecného zavedení eucharistické slavnosti, která už nebyla katolickou mší. V německy mluvících zemích se tak stalo 7. března 1976 na první postní neděli, kdy byl Novus Ordo Missae zaveden jako pro všechny obligatorní (všeobecně závazný). Rozhodnutí k tomu padlo na podzim r. 1975 na valné konferenci představitelů německých diecézí v Salzburgu. Zbývá pouze dodat, že jen velice málo kněží dostalo povolení sloužit i nadále katolickou mší.

Na tomto stavu věci se dodnes nic podstatného nezměnilo a přirozeným důsledkem vytlačení mše svaté z prakticky všech dříve katolických kostelů bylo, že místo skutečné mše svaté zaujal náhradní obřad, který je **ve skutečnosti institucí k zamezení skutečné katolické mši svaté**. Pokud by totiž tato eucharistická slavnost nebyla z donucení zavedena, pak by se na týchž místech a těmi samými osobami slavila svatá mešní oběť. Tím je současně zodpovězena i otázka, zda byla mše svatá zničena. Svatá mše samozřejmě nebyla a nemůže být zlikvidována; pouze je v téměř celém kdysi katolickém světě zakázána a tím také potlačena.

Svatá mešní oběť trvá i nadále

Jenom tam, kde se své víře věrní kněží a věřící shromažďují v malých kroužcích, je tak jako dříve celebrována nezfalšovaná svatá mše, která po bezmála dva tisíce let nekrvavě obnovuje Kristovu oběť na kříži a svému Bohu a Pánu přináší za živé i za zemřelé oslavnou, děkovnou, prosebnou a smírnou oběť.

Děkujeme Trojjedinému Bohu za tento nesmírný dar milosti! Naše díky také patří všem věrným katolickým kněžím, kteří často za těžkých podmínek pracují na vinici Páně, stejně jako víře věrným věřícím, kteří mnohdy „přicházejí zdaleka“.

„Nový mešní řád“ není pravou mší svatou

V dosavadních úvahách o mnohostranném úsilí o potlačení a konečném eliminování svaté mešní oběti posledních desetiletí až do současnosti jsme si ukázali, že

se pokoncilní církvi za toto období v oblasti své působnosti podařilo – skoro tak jako svého času Lutherovi a ostatním reformátorům – na místo mše svaté zavést jiný obřad a katolickou mši téměř zcela potlačit. Nyní nám půjde o důkaz, že tento obřad pokoncilní církve, který má jen vnějškově jistou podobnost s katolickou mší, se od ní ve skutečnosti *podstatně liší*, že tedy opravdu představuje něco jiného.

Jak to lze dokázat?

Každá věc má své určité vlastnosti, které určují její podstatu a dělají ji tím, čím je. Jestliže věci chybí podstatný atribut, pak je něčím jiným, než by byla, kdyby tento určující příznak měla. Jestliže tedy v tzv. eucharistické slavnosti podle „Nového mešního řádu“ jedna nebo více součástí katolické mše případně podstatných předpokladů pro jejich uskutečnění buď vůbec chybí nebo se pozměnily tak, že už nejsou tím, co byly dříve, pak ani eucharistická slavnost *není a nemůže být katolickou mší svatou!* Stává se něčím podobným slavnosti poslední večeře protestantského společenství, o níž katolíci i protestanti stejnou měrou a samozřejmě plným právem soudí, že *není* katolickou mší svatou ze všemi z toho plynoucími důsledky.

Podstatné atributy mše svaté

Jak je většině starších katolíků ještě dobře známo, jsou pro uskutečnění svátosti rozhodující správná materie, správný úmysl (intence) a správná forma.

Ve výše zmíněném „Stručném posouzení Novus Ordo Missae“ oba kardinálové především kritizovali podstatně jiné celkové uspořádání a zaměření Nového mešního řádu. Úvodem poukazovali na novou definici Novus Ordo Missae, kde se v 7. § druhé kapitoly popisují všeobecná ustanovení (Institutio generalis). Jasně z nich vyplývá, co pod touto novou eucharistickou slavností rozumějí sami její vynálezci. Říká se tam:

„Večeře Páně neboli mše je posvátné setkání aneb shromáždění lidu Božího pod předsednictvím kněze, pořádané k oslavě vzpomínky na Pána. Proto v místních shromážděních církve svaté platí v podstatné míře Kristův příslib: ‚Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jméno mé, tak jsem já mezi nimi‘“ (Mt 18,20).

Toto vyličení sice bylo o něco později doplněno v tom smyslu, že shromáždění předsedající kněz „koná v osobě Kristově“, avšak tím se nijak nemění charakter Nového mešního řádu, jak to také prohlásil tehdejší tajemník komise pro bohoslužbu Anibale Bugnini. Zmíněný doplněk je ostatně pochybný i z hlediska logiky. Konání kněze „v osobě Kristově“ je dobře patrné, jestliže se při mši přináší oběť, přičemž kněz propůjčuje svůj hlas Kristovi. K čemu však je „konání v osobě Kristově“ dobré, když jde o pouhou vzpomínkovou slavnost?

Nedostatek v úmyslu

Podle právě řečeného je Novus Ordo zcela výslovně a výhradně jen vzpomínkovou hostinou, konkrétně slavností k památce Páně, tedy žádným způsobem ne „opravdovou a skutečnou obětí“ jako katolická mše, jak byla slavnostně definována tridentským koncilem! Dalším podstatným atributem tohoto podniku je, že předsta-

vuje „shromáždění lidu Božího“. Tím je myšlen „kněžský úřad konající lid“ (č. 45). Jen pro takové shromáždění by mohlo samo o sobě platit, co je také uvedeno: „Kde jsou dva nebo tři shromáždění ve jméno mé, tak jsem já mezi nimi.“ Mohlo, pokud by ovšem celý podnik nesloužil k potlačování mše svaté! – Citované slovo Ježíše Krista se však zcela jistě vztahuje pouze na Jeho duchovní přítomnost, rozhodně však ne na skutečnou (substantivní) přítomnost jako při mši svaté v Nejsvětější svátosti oltářní, jejíž je ústřední a podstatnou skutečností. V oddílu IV svého spisu Ottaviani a Bacci konstatují: „Nikde se nepoukazuje na skutečnou a trvalou přítomnost Krista podle těla a krve i božství v transsubstanciováných podobách. Dokonce se zde absolutně vynechává i slovo transsubstanciacie.“ Toto zamlčování je však zcela důsledné a odpovídá skutečnosti, protože se transsubstanciacie opravdu neuskutečňuje (viz „Apostolicae curae“).

Montini tedy s Novým mešním řádem představil, schválil a závazně uložil k slavení něco *zcela jiného než katolickou mši*. Je opravdu nepochopitelné, že všem těm, kdo stále ještě věřili, že eucharistická slavnost podle Nového mešního řádu je v podstatě stejně platnou mší jako dřívější, nespady při čtení tohoto popisu konečně šupiny z očí.

Celkovým závěrem všeho tedy je, že se zavedením nového mešního řádu zde již není správný úmysl (intence), jedna ze tří nezbytných podmínek pro uskutečnění svátosti, konkrétně tedy mešní intence katolické Církve. Ta byla slavnostně formulována naposled na tridentském koncilu a má za obsah nekrvavé obnovování Kristovy oběti na kříži a přinášení oslavné, děkovné, prosebné a smírné oběti za živé i zemřelé. Kdo chce záměrně a zřejmě konat něco jiného než slavit katolickou mši svatou, ten ji také samozřejmě neslaví!

Rovněž nedostatek ve formě

Další nezbytnou podmínku k uskutečnění Nejsvětější svátosti oltářní, tj. správnou formu, katolická Církev za papeže Pia V. roku 1570 sice nově formulovala v nařízeních o slavnosti mše svaté, ale rozhodně ne nově vytvořila! (Zmíněná nařízení jsou obsažena v každém Římském misálu, ne však už v nových mešních knihách např. od Schotta nebo Bomma.) V oddílu o možných chybách a nedostatecích (De defectibus in missae celebratione occurrentibus) je ohledně defektů formy stanoveno následující, které si vzhledem k významu ocitujeme nezkrácené:

„V. – O nedostatecích formy

Nedostatky v oblasti formy se mohou vyskytnout tehdy, chybí-li to, co je pro bezvadnost slov v konsekraci (proměňování) nutné. Proměňovací slova, která jsou formou této svátosti, znějí: ‚Hoc est enim Corpus meum‘ (‚Toto je mé Tělo‘) a: ‚Hic est enim Calix Sanguinis mei, novi et aeterni testamenti: mysterium fidei, qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum‘ (‚Zde je kalich krve mé, nové a věčné smlouvy, tajemství víry, která se za vás a za mnohé vylévá na odpuštění hříchů‘).

Jestliže by však někdo něco (aliquid) zeslabil nebo pozměnil na formě proměňování Těla a Krve, a při proměňování slova by již slova neznamenalata to-též, pak by svátost nebyla způsobena (neuskutečnila by se). Pokud by k tomu

někdo dodal či doplnil něco, čím by toto označení nebylo změněno, pak by se (svátost) sice uskutečnila, ale nanejvýš hříšně.“

Abychom vyloučili jakýkoli omyl, uvedeme si zde také latinský text předcházejícího rozhodnutí:

„V. – De defectibus Formae

Defectus ex parte formae possunt contingere, si aliquid desit ex iis, quae ad integritatem verborum in ipsa consecratione requiruntur. Verba autem consecrationis, quae sunt forma huius Sacramenti, sunt haec: **Hoc est enim Corpus meum. Et: Hic est enim Calix Sanguinis mei, novi et aeterni testamenti: mysterium fidei, qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum.** Si quis autem aliquid demineuret, vel immutaret de forma consecrationis Corporis et Sanguinis, et in ipsa verborum immutatione verba idem non significarent, non conficeret Sacramentum. Si vero aliquid adderet, quod significationem non mutaret, conficeret quidem, sed gravissime peccaret.“

Obnovené konstatování

Někdo by snad mohl namítnout, že se jednalo pouze o tehdejší představy, které jsou dnešním chápáním eucharistie a ekumenickým pokrokem dávno překonány. To je ovšem omyl! Roku 1965 Rada pro vypracování liturgické konstituce se schválením Kongregace pro ritus a s výslovným svolením Montiniho přepracovala shora uvedený dekret změn, vyplývající z rozhodnutí koncilu o mešní liturgii, kde jsou všechna zmíněná ustanovení znovu a beze změny potvrzena! Nikdo se tedy nemůže odvolávat na jejich „překonání“. Pokud někdo nazírá duchovně hlouběji, pak v tomto obnoveném potvrzení může vidět poslední a nanejvýš naléhavé varování Ducha svatého všem, kteří již tehdy zamýšleli zfalšovat proměňovací slova a tím zabránit uskutečňování svátosti oltářní. Věřícím pak toto opakované vštípení skutečných souvislostí a daností poskytuje dostatečnou jistotu k správnému odsudku falšování proměňovacích slov se všemi z toho plynoucími důsledky.

Co to tedy znamená? Nepochybně tolik, že nahrazení výrazu „za vás a za **mnohé**“ obratem „za vás a za **všechny**“ v proměňovacích slovech nad vínem „už slova neznamenají totéž“ a „svátost se neuskutečňuje“, jak bylo výše citováno. Chléb (hostie) na oltáři zůstává v tomto případě chlebem a substance chleba se skrze Krista nepromění v Jeho tělo. Stejně tak víno zůstane na oltáři obyčejným vínem. A tak se tedy děje skutečně pouze to, co novotáři a padělatelé chtěli a zamýšleli – jejich eucharistická slavnost je proto skutečně jenom slavnostní hostinou! Celebrant i účastníci tzv. svatého přijímání tudíž požívají opravdu (jenom) chléb a opravdu (jen) víno. Přijímají tedy skutečně jenom to, co jim bylo pokoncilní církví slibováno!

Obrovskému klamu podléhají všichni ti, kteří vzdor zcela jasným výpovědím v citovaných církevně učitelských dokumentech nadále bezdůvodně akceptují platnost eucharistické slavnosti podle Nového mešního řádu jako skutečnou katolickou mši a toto mylné pojetí také před ostatními obhajují.

Falšování

Zfalšování pozměňovacích slov v textu eucharistické slavnosti bylo možná podníceno výkladem dotyčných pasáží Bible evangelickým profesorem teologie Joachima Jeremiase z Göttingenu v jeho knize „Ježíšova slova při poslední večeři“.¹⁸ Jeremiasova argumentace však v žádném případě není přesvědčivá, a už vůbec není důkazem toho, že od časů Ježíše a apoštolů existující texty evangelií nebo jejich překlady do nejrůznějších jazyků byly chybné. Tak např. (str. 91) říká, že zatímco v řečtině (stejně jako v němčině a dalších jazycích) je pojem „mnozí“ opakem slova „všichni“, má tedy vylučující význam (mnozí, ale ne všichni), může mít hebrejský pojem význam zahrnující (celek, obsahující více jednotlivých), a že to souvisí s okolností, že hebrejšтина a aramejšтина nemají výraz pro „všechny“. Profesor Jeremias pak souhrnně (str. 110) konstatuje: „Logicky se podle toho... má překládat: ‚která se vylévá za národy světa‘.“ Pojem „národy světa“ obsahově odpovídá pojmu „všichni“, protože kdo z lidí se nachází mimo národy světa?

Jisté je však tolik, že v téměř dvoutisícileté historii křesťanství všichni velcí znalci jazyků a Písma v křesťanství i mimo něj vždy překládali dotyčnou pasáž shodně a správně „za vás a za mnohé“. A také až do našeho 20. století se zfalšovaný výraz „za vás a za všechny“ nikdy nepoužíval! Rovněž Luther tento text překládal správně, a dokonce ani samotná evangelická církev nenásledovala profesora Jeremiase v jeho interpretaci proměňovacích slov Ježíše Krista, jak bude dále zřejmé.

Mezitím se ovšem také v jednom katolickém překladu Nového zákona od P. Konstantina Rösche (1925) objevuje místo „za mnohé“ chybný překlad „za všechny“, konkrétně u Mt 26,26-28 a Mk 14,12. Překladatel byl však rychle poučen, protože v pozdějších vydáních – přinejmenším od r. 1927 – se zase objevuje správný překlad. Nebo že by pokusný balónek?

Korunní svědci dokládají falšování

Kromě věcných argumentů, dokládajících a odmítajících toto falšování, jsou zde také korunní svědci obžaloby, přinejmenším pro německou jazykovou oblast. Biskupské konference Německa, Rakouska a Švýcarska, stejně jako biskupové z Lucemburska, roku 1975 v Salzburgu německý text *Novus Ordo* se zfalšovanými proměňovacími slovy označili za dobrý. Ti samí biskupové však r. 1979 při vydání jednotného německého překladu Bible ve vlastní „Předmluvě k čtenářům“ nový text *rovněž* označili za dobrý. Mj. tam prohlašují, že „zúčastnění biskupové požádali všechny kompetentní znalce o kritiku a náměty k zlepšení ohledně věrnosti překladu a výraziva“. Také tam potvrzují, že nový text „dostál rozhodnutím druhého vatikánského koncilu“ a že jej tedy „uznali za způsobilý pro církevní potřeby bohoslužby i školy“.

Ovšem tento vychvalovaný a potvrzený jednotný překlad má proměňovací slova znovu přeložena správně! U Matouše i Lukáše čteme: „která se vylévá za *mnohé*“. Tím ale nejvyšší duchovní vrchnost v německé jazykové oblasti prokázala falšování sama sobě a vynesla nad sebou zdrcující rozsudek!

¹⁸ Vandenhoeck & Ruprecht, 1949, str. 91 ad.; 108 ad.

Ohledně Nového zákona a Žalmů se na jednotném překladu ostatně podílela i německá evangelická církev. Na ní však výše uvedená výtka neplatí, protože se falšováním neprovinila, ovšem řečený překlad následně pro svou obecnou potřebu také nepřijala. Není vyloučené, že to byla nakonec právě spoluúčast evangelické církve, proč se do jednotného překladu znovu dostal správný text. Kdyby se totiž přidala k falešnému překladu pokoncilní církve, pak by tím současně zavrhla i správný překlad dotyčné pasáže od Luthera. Vzhledem k velké úctě evangelického společenství k jeho překladu Bible je to zhola nemožné.

Příčinou falšování je chybná teologie

Zfalšováním proměňovacích slov nebyla změněna jenom jakákoli libovolná stať Bible, nýbrž zcela zjevně šlo o **likvidaci samotného srdce katolického kultu**. – V pozadí stálo zcela odlišné teologické pojetí, podle nějž Bůh uzavřel nezrušitelnou smlouvu se všemi lidmi a tím je celé lidstvo již definitivně vykoupeno, jak se to později projevilo v první Wojtylově encyklice „Redemptor hominis“. Tím pak také musel spasitelský čin Ježíšova utrpení a smrti na kříži být již vykonán pro *všechny*: Text Písma byl tudíž příslušným způsobem změněn! A protože zfalšování proměňovacích slov nebylo neúmyslné v důsledku nějakého jazykového pochybení, nýbrž došlo k němu **zcela záměrně**, přistupuje k nedostatku formy (*defectus formae*) ještě nedostatek úmyslu (*defectus intentionis*), který rovněž vylučuje platnost eucharistické slavnosti podle *Novus Ordo* jakožto katolické mše! Ostatně dodatečným zfalšováním proměňovacích slov vyniká nedostatek úmyslu mnohem jasněji, než by tomu bylo bez něj, takže i v tom můžeme rozpoznat obzvláštní milost přispění Ducha svatého věřícím. Duch svatý připustil, aby padělatelé skutečně mohli provést hanebné dílo záměny pravých slov Ježíše Krista zfalšovanými proměňovacími slovy své eucharistické slavnosti. Tím dal všem katolíkům i všem pravdymilovným lidem *bezpečné poznávací znamení*, díky němuž může každý jednoduše, spolehlivě a nepochybně rozpoznat, že *eucharistická slavnost podle nového mešního řádu nemůže být katolickou mší!* Jak by Bohočlověk Ježíš Kristus, který je pravda sama, mohl nechat prostřednictvím vymyšlené a zfalšované formy uskutečňovat neslýchaně úžasný zázrak proměny chleba a vína ve své Tělo a Krev?

V zajetí padělatelů

Mnohým z hierarchie pokoncilní církve musí být známo, že tomu tak skutečně je. Proč se potom takový stav prostě nezmění, proč se pozměňovací slova znovu nepřizpůsobí skutečnému biblickému textu? To má hned několik důvodů. Předně by to znamenalo velké potíže i náklady: Všechny modlitební knihy a katechismy by musely být přepracovány a znovu vydány. To by možná mělo za následek i nepokoj mezi věřícími a progresivní část členů pokoncilní církve by nejspíš své vedení nenásledovala. Znamenalo by to však hlavně od duchovních, ba i od celé hierarchie, *přiznání těžkého osobního bludu a tím také mnohaleté klamání svých věřících v nanejvýš závažné věci*. Muselo by se doznat, že eucharistické slavnosti včetně svatého přijímání byly od svého zavedení neplatné, a navíc i hrozným pohoršením a těžkým hříchem před Bohem. A protože zfalšování proměňovacích slov není jediným důvo-

dem neplatnosti eucharistické slavnosti podle Novus Ordo, ani jejich napravení by jí platnost nevrátilo. Konečně pak v důsledku všeobecného chřadnutí víry kdysi katolického obyvatelstva není pro něco takového ani naléhavý podnět.

A tak až na další zůstávají jedni v zajetí nepravdivosti a lži, a pak jsou zde druzí, kteří bezpečné znamení k rozlišování mezi pravdou a lží vidět chtějí.

*

Doklady popírání pravd o svaté mešní oběti a Nejsvětější svátosti oltářní

V rámci našeho pojednání není možné zde uvést ani malou část výroků, dokládajících popírání výše uvedených věroučných pravd, protože od vypuzení katolické mše Novým mešním řádem již uplynulo hodně času. Kromě toho se tak stalo na mnoha místech a nejrůznějšími způsoby. K doložení úmyslného odchýlení od katolické víry ohledně mešní oběti a oltářní svátosti si zde proto ukážeme jen několik málo příkladů, ty však zevrubně. Geograficky jsou omezeny na Německo a na zde známé a „církevně“ významné osobnosti i skupiny.

První případ

Profesor dr. Josef Ratzinger¹⁹ měl roku 1965 v rámci „salzburšských vysokoškolských týdnů“ čtyřhodinovou přednášku a později její podstatný výtah sám upravil do drobného spisku s titulem „Sakramentální vysvětlení křesťanské existence“.²⁰ Tato publikace je tedy autorizovaný originál a obsahuje významné výroky nynějšího prefekta tzv. Kongregace pro víru v pokoncilní církvi.

Profesor Ratzinger při té příležitosti uvedl na scénu novou literární postavu; je jí „dnešní člověk“. Ten podle Ratzingerova názoru poznává např. skutečnou podstatu svátosti prostě hned napoprvé správně a „právem odmítá“ chybné interpretace, které se až dosud údajně vyskytovaly. Nevidí vlastně prof. Ratzinger v tomto „dnešním člověku“ sám sebe?

Vlastní výpovědi prof. Ratzingera

Opravdu vážné je to však až na závěrečných stranách, kde se prof. Ratzinger zabývá Nejsvětější svátostí oltářní. Z dalšího uvidíme, jaké jsou jeho skutečné pozměňovací záměry. Vlastní výpovědi prof. Ratzingera znějí následovně:

(Text 1, str. 26): „Jestliže by však vůbec neexistovala autonomie lidského ducha, nebyl-li by bezvztahným atomem ducha, nýbrž by žil jako člověk pouze skutečně, společensky a dějinně, potom stojí otázka od základu jinak. Pak by musel jeho poměr k Bohu být takový, jakým člověk opravdu je: skutečný, společensky a dějinný, nebo by vůbec nebyl.“

(Text 2, str. 29-30): „Co vlastně dělá člověk, který v kostele slaví bohoslužbu, svátosti Ježíše Krista? Neoddává se naivní představě, že všudypřítomný Bůh by pobýval jen v tomto určitém místě, které je vyznačeno tabernáklem. To by odporovalo i pouze nejpovrchnějším znalostem dogmatických výpovědí, neboť specifikem eucharistie není přítomnost Boží, nýbrž přítomnost člověka Ježíše Krista, která vypovídá o horizontálním, dějinně zakotveném charakteru setkání člověka s Bohem.“

(Text 3, bezprostředně navazující na text 2, str. 30): „Kdo jde do kostela církve a oslavuje tam její svátosti, pak tak činí – jestliže to správně chápe jako celek

¹⁹ Současný papež pokoncilní církve Benedikt XVI.; pozn. editora.

²⁰ V originále *Die sakramentale Begründung christlicher Existenz*, Kyrios Verlag, Freising-Meitingen, 4 vydání 1966-1973.

– ne snad proto, že by se domníval, že duchovní Bůh potřebuje materiální média, aby se mohl dotknout ducha člověka. Činí tak naopak proto, že jako člověk se může setkat s Bohem pouze lidským způsobem. Tímto způsobem to však znamená: v podobě vztahu k lidem, ke skutečnosti a dějinnosti.“

(Text 4, bezprostředně navazující na text 3, str. 30): „A dělá to, poněvadž chápe, že jako člověk sám neví, kdy, jak a kde se mu Bůh ukáže, že sám je spíše jen příjemcem, odkázaným na dané mu zplnomocnění, představující atribut suverénní svobody Boha, který sám určuje způsob své přítomnosti.“

(Text 5, str. 30-31): „Možná postačí uvést nakonec jeden příklad, z něhož je krize obzvláště dobře zřejmá, a jímž se ještě jednou souhrnně ukáže smysl očisty, která je nezbytně nutná. Eucharistické uctívání nebo soukromá návštěva kostela nemohou být chápány jako lokální přítomnost Boha. Výroky jako „zde pobývá Bůh“ a takovým způsobem odvodňované rozhovory s lokálně a opisně chápanou přítomností Boha pouze vyjadřují nedoceňování christologického tajemství jakožto pojmu Boha, který myslícího a o všudypřítomnosti Boží vědoucího člověka nezbytně odpuzují. Pokud bychom návštěvu kostela chtěli odůvodňovat tím, že pouze tam lze navštěvovat přítomného Boha, pak by šlo skutečně o zdůvodnění, která nemá žádný smysl a moderním člověkem by bylo právem odmítnuto.“

(Text 6, bezprostředně navazující na text 5, str. 31): „Uctívání se vpravdě vztahuje na Pána, který se stal pro nás „chlebem“ svým historickým životem a utrpením. ... A vztahuje se také na tajemství církve: tím, že se týká příběhu Boha s člověkem, vztahuje se také na celé „Tělo Kristovo“, na společenství věřících, jímž a skrze nějž k nám Bůh přichází.“

Jeho způsob argumentace

K lepšímu pochopení citovaných výroků se zdá být nutné převést některé z použitých výrazů do obecně srozumitelné vyjadřovací formy, aby je pak bylo možné vymezit ohledně jejich skutečného smyslového významu. Předně je však třeba upozornit na některé rétorické triky, jichž zde prof. Ratzinger dosti často použil. Tak např. uvádí důrazně věci či poměry, které buď vůbec neexistují, nebo nejsou takové, jak je představuje! Na ně pak navazuje své vlastní představy, jež navíc doporučuje jako jediné správné. Užívá k tomu rovněž početných oceňujících výrazů, lichotících ješitnosti posluchače nebo čtenáře, a tím se snaží získat jeho ochotu k přijetí svého pohledu na věci. Je nepochybně záměrné, aby se jeho posluchač cítil pozitivně oslovován, a proto každému z nich potvrzuje, že se „neoddává naivní představě“, že má více nežli jen „povrchní znalosti“, dále že „celek správně chápe, protože ví...“, že chápe, jak to či ono „ve skutečnosti je“, atd.

Kromě toho řada Ratzingerových výroků ve skutečnosti vůbec není zjištěným tvrzením, nýbrž jednoduchými nebo vzájemně propojenými podmíněnými výroky, které však o něco dále vydává za bezpečně prokázané skutečnosti a k nimž pak přidává své konečné úsudky. Není-li čtenář pozorný, může snadno podlehnout nesprávné představě, že za jistých okolností myslitelnou věc bude považovat za již prokázanou, tedy za skutečnost!

Tvrzení bez důkazů

Jasně to ukazuje již první oddíl textu o „vztahu člověka k Bohu“, výrok „jestliže člověk žije skutečně, společensky a dějinně, pak musí být jeho poměr k Bohu takový, jakým je člověk sám: skutečný, společenský a dějinný, nebo by vůbec nebyl“. Poslední část výpovědi je již konstatující tvrzení. K takovým tvrzením, která však nedokazuje, pak Ratzinger připojuje závěrečný úsudek; a právě v tomto bodě začíná logicky jeho *odchýlení od katolické věrouky*.

Potvrzuje to rovněž další textový odstavec. Jeho výrok o představě, že „všudy-přítomný Bůh by pobýval jen v tomto určitém místě, které je vyznačeno tabernáklem“, je velice nepřesný a proto podle logiky věci vícesmyslný. Muselo by být přesně objasněno, co se pod ním má podrobně rozumět. Podle toho, co je tím chápáno, se hned ukazuje, zda se jedná o pravou či falešnou představu. Prof. Ratzinger však toto věcně nezbytné rozlišování opomíjí a označuje „představu“ zcela obecně a bezvýhradně za „naivní“, což se v normálním jazykovém úzu používá spíše jako blahosklonný opis za „nehodící se, vlastně klamně“. Pokud se pod řečenou „představou“ rozumí, že se v tabernáklu kostela (Božího domu) skutečně nachází konsekrovaná hostie, která je proměněna v opravdové a skutečné Tělo Ježíše Krista, a pojem „jen tam“ se chápe tak, že tato skutečnost nejen tam, ale vůbec i všude, kde se tato konsekrovaná hostie nachází, je Ježíš Kristus v svátostné podobě skutečně a podstatně přítomen jako Bůh a člověk s tělem a duší, pak je také samozřejmě pravda, že Bůh „jenom tam“ pobývá a ne někde jinde v kostele nebo mimo něj.

Jde zcela prostě o katolickou věrouku, kterou dříve znalo a věřilo jí každé katolické dítě. Prof. Ratzinger však vypadá, jakoby ji vůbec neznal. Spolu s falešnými představami stavu věci tak *odvrhuje i pravdivé učení*.

A konečně, pokud jde o různé způsoby přítomnosti Boží vůbec, pak o nich Montini v encyklice „Mysterium fidei“ z roku 1965 zevrubně (a tehdy ještě správně) pojednal. Kdyby ji byl Ratzinger vzal na vědomí, jak bylo jeho povinností, pak by nikdy takto psát nemohl.

Odkud asi prof. Ratzinger (3. část textu) ví, že když člověk „správně chápe jako celek“, může mít vztah k Bohu pouze (!) lidským způsobem, tedy podle jeho představa jen v podobě vztahu k lidem, ke skutečnosti a dějinnosti, že pouze tak se „může setkat s Bohem“, tedy jak tvrdí nikoli s Bohočlověkem Ježíšem Kristem v Nejsvětější svátosti oltářní, v Jeho skutečné svátostné přítomnosti? A především, odkud prof. Ratzinger ví, že vědění jím uváděného člověka je také pravé?

Rovněž ve čtvrté části textu jako mluvčí toho, kdo „správně chápe jako celek“, prof. Ratzinger říká,

- že Ježíš ustavil svatou mešní oběť a své učedníky (a jejich nástupce) výslovně pověřil jako kněze, konat ji a opakovat na Jeho památku;

- že je tedy sám zplnomocnil slavit mešní oběť, a také, že v zásadě ponechal jejich svobodnému rozhodnutí o čase, místě a vnějších podobách své svátostné přítomnosti a jejího uskutečňování. Záludný trik v Ratzingerově vysvětlení spočívá v tom, že on sám musí obhajovat Boží výsadu svobodně určovat, kdy a kde a jak se chce ukázat lidem, jakoby to někdo mohl Bohu upírat! Poté Ratzinger z řečeného vyvozuje mylný závěr: Proto člověk nemá na způsob, čas, místo a okolnosti Boží přítomnosti žádný vliv, jinak řečeno nemůže nechat Boha zpřítomnit.

Odmítnutí katolické pravdy

V páté textové části je ihned nápadný výrok o „lokálně opisně chápané přítomnosti Boha“. Byť by snad tento výraz sám o sobě nebyl ještě jednoznačný, pak je zcela bezpochybný v souvislosti s Bohem, chrámem a tabernáklem, kde se Jeho přítomnost uskutečňuje (nebo ne). Navíc prof. Ratzingerem dodávaný výraz „chápané“ dodává textu zcela jiný smysl, a obsah celé výpovědi se jím od základu mění.

Je totiž něco zcela jiného, zda v katolickém chrámu v místně opisném (tj. v podobě konsekrované hostie) prostoru vyhledáme podstatně zpřítomnělého Boha a člověka s tělem i duší, anebo Jej pouze chceme vyhledat v podobě hostie námi chápané přítomnosti, tedy jen v našich představách, ale nikoli skutečně přítomného Boha.

Dalekosáhlé důsledky

Důsledky výše uvedeného pojetí jsou děsivé. Jakmile by se jednou připustilo, že pojetí prof. Ratzingera je správné, pak by obzvláštní přítomnost Boží – zde v osobě Ježíše Krista – byla nemožná nejen v podobě konsekrované hostie v tabernáklu, nýbrž i při jakékoli konsekraci v katolické mši. Chléb by zůstával jen chlebem a víno vínem. Tak tomu pevně věří protestanti – pro jejich vzpomínkovou hostinou to skutečně platí –, a stejně tak i pro samotnou pokoncilní církev!

To však pořád ještě není všechno. Pak by také Ježíš během hostiny v Jeruzalémě v předvečer svého utrpení skutečně neproměnil chleba a víno ve své Tělo a Krev. – A dále by také všudypřítomný Bůh nemohl být jako člověk „opisně místně přítomen“ a žít třiatřicet let na světě! Logické východisko pro prof. Ratzingera a obdivovatele jeho pojetí by pak muselo znít: *Ježíš, který skutečně žil na zemi, nemohl být podle toho Bohem!*

Nové učení profesora Ratzingera

V textu 6 nakonec prof. Ratzinger zcela nepokrytě vyjevuje své falešné vývody, když říká: „Eucharistické vzývání se po pravdě vztahuje na Pána, jenž se skrze svůj historický život a své utrpení stal pro nás ‚chlebem‘, tj. který se svým vtělením a smrtí stal pro nás zjevným“ (tedy duchovní poměr k Bohu). Tím prof. Ratzinger zcela obrátil smysl věci: Namísto respektování podstatné přeměny chleba ve skutečné tělo označuje skutečnost Jeho pozemského života a dobrovolné smrti za „chléb“, tedy pouze za jakýsi druh duchovního vztahu k němu (ztělesněný vztah k Bohu).

Závazné rozhodnutí Církve

Takové popírání ústředních zásad katolické věrouky o Nejsvětější svátosti oltářní spolu s jím odporujícími tvrzeními již tridentský koncil v 13. sezení *slavnostně zavrhl a dotyčné osoby vyloučil ze společenství katolické Církve*. Koncilní rozhodnutí o odsouzení bludných učení a vyloučení příslušných osob z Církve jakožto bludařů se vztahuje na každého, tedy i na profesora dr. Josefa Ratzingera! (Jiná situace by byla, kdyby dotyčný mezitím své bludy odvolal nebo se jich přinejmenším vzdal.)

Stratégie církevní revoluce připravované změny v chápání katolické víry měly být co možná nejdříve a nejvíce rozšířeny mezi lidmi jako nové duševní bohatství. Čím

více o tom budou věřící již předem slyšet, tím méně je pravděpodobné, že by se později vyděsili a podezřelé novoty odmítli. Nové myšlenkové bohatství bylo podle potřeby vydáváno

- za nové teologické poznatky;
- za požadavky nové doby a pokroku všeho druhu;
- za ekumenickou nezbytnost.

Ďábelská setba bludů se šířila a šíří slovem i písmem.

Druhý případ: katechetky

Jestliže prof. Ratzinger uváděl ve známost své nové chápání eucharistie zpočátku v akademických kruzích a v drobném spisku, pak jinde už to bylo vystupňováno do podoby různých podniků, jak o tom třeba referoval „Katholische Sonntagsblatt“²¹ v čísle 50/1970 pod titulem „Lámání chleba radostně a pospolitě“. Podle zprávy listu se v Hohenheimu sešlo osmdesát pastoračních pomocnic, aby se zabývaly „myšlenkami o eucharistii a jejími „novými aspekty“. Na zasedání referoval prof. dr. Heinrich Rennings z Liturgického institutu v Trevíru, a v pracovních kroužcích se diskutovalo o „učitelských a pastoračních úlohách na téma eucharistie“.

Příslušné dění bylo katechetkám vysvětlováno následovně:

„Učedníci se po smrti Pána sešli k lámání chleba. Konali společnou hostinu s nadále přítomným Pánem, ale i mezi sebou. Eucharistie byla a je děním, setkáním, konáním shromážděných učedníků Páně. ...

V rané době křesťanství nebyla hlavní pozornost zaměřena na dary chleba a vína; neexistovalo také uchovávání darů nebo dokonce jejich oddělené uctívání.

Ve středověku to pak bylo jinak. Kladli si otázku, jak je možné, že se z obyčejného chleba stává Tělo Páně: Začaly teologické spory o tzv. transsubstanciaci, o přepodstatnění. Ve smyslu tehdejšího filosofického pojmu se mluvilo o proměně substance. ...

V mešní oběti se zájem stále více zaměřoval na dění proměny. Při proměňování se poklekalo a modlitba se z bázně před posvátným děním říkala jen potichu. Bůh, jak se mělo za to, byl přítomný především nebo výhradně v hostii. Domnívali se, že hostie může svým požehnáním působit i na domy a pole věřících, bude-li kolem nich nesena. Rozmáhala se také procesí Božího těla.“

Již zde musí čtenář jasně rozpoznat zkreslené a z největší části falešné vyličení historické a náboženské pravdy: přímo zarážející je poznámka ohledně středověku, že se lidé (teprve tehdy?) ptali, jak je možné, aby se z obyčejného chleba stalo Tělo Páně? Pomatené líčení však ještě takto pěkně pokračuje:

„Poté co se už jednou zájem zaměřil na dary, nemůžeme vzít zpět otázku po tom, co se s nimi stalo při proměňování, prohlásil prof. Rennings. Teologové se dnes dění s dary snaží nově vysvětlit.

²¹ Oficiální list diecéze Rottenburg; pozn. překl.

Pojem transsubstanciace již není laikům srozumitelný. Protože dnes myslí přírodovědecky, chápou pojem substance nesprávně. Myslí na změnu substance místo na změnu významu.“

Zde byl použit mimořádně rafinovaný trik: Laici tudíž mají pojem transsubstanciace (přepodstatnění) chápat mylně právě proto, že mu – světe div se! – rozumějí správně, tedy jako „změně substance“ a nikoli podle falešných představ nových teologů jako „změně významu“.

Biskup ze Speyeru a kytice

Bezprostředně po tomto nekatolickém tvrzení o změně pouhého významu při proměňování pak časopis pokračuje:

„Biskup ze Speyeru použil jako názornou ukázkou tohoto dění kytici: Prodavačka v květinářství ji považuje za zboží; naproti tomu mladý muž, kupující kytici pro svou nevěstu, v ní vidí znamení úcty a lásky. Jde o tutéž kytici, ale mění se její význam. Kytice tak říkajíc vstupuje do jiné vztažné soustavy, do milostného poměru muže a ženy.

Ohledně eucharistických darů to znamená, že chléb a víno dostávají jiný význam. Už nejsou pouhou potravou a nápojem, nýbrž přecházejí do soustavy lidských vztahů k Bohu.

Namísto transsubstanciace dnes mnozí teologové používají výrazů transsignifikace a transfinalizace, tj. změna významu a účelu. Rovněž proti těmto výrazům se ozvaly námitky, avšak přednášející je názoru, že jsou případné, pokud jim bude správně rozuměno. Pro zvěstování se ovšem takové teologické výrazy nehodí.“

Tak tedy za prvé: Speyerským biskupem byl r. 1970 dr. Friedrich Wetter. Dnes je kardinálem pokoncilní církve a arcibiskupem v Mnichově-Freisingu jako nástupce prof. Josefa Ratzingera.

Za druhé: Příklad „proměňování“ chleba a vína s prodejem květin je právě jen příměrem, tzn. že věci a vztahy na jedné straně jsou stavěny na roveň s věcmi a vztahy na straně druhé. Ústřední věta v tomto přirovnání zní: „Je to tatáž kytice,“ čímž se říká, že prodejem se na kytici samé vůbec nic nezměnilo. Změna vztahů na obou stranách je sice správná, ale jde o zcela běžnou záležitost. Ovšem podle podstaty je použité přirovnání naprosto nevhodné, protože jím má být ukázáno, co se při proměňování chleba a vína skutečně událo, a při tom je výchozím bodem učení katolické Církve o transsubstanciaci. Podle toho je rozhodující, zda se při něm chléb a víno promění nebo ne, jinak řečeno zda se také pro proměňování musí říci: „Je to stejný chléb, stejné víno jako dříve.“

Biskup Wetter substantivní proměnu chleba a vína ve skutečné Tělo a skutečnou Krev Ježíše Krista neuznává, nýbrž prohlašuje za danost pouhou změnu vztažné soustavy, jako je tomu v případě kytice. Pokud jeho přirovnání mělo vůbec něco znamenat, a to jistě mělo, pak pouze toto: „Nejen kytice zůstala tatáž, nýbrž i chléb a víno zůstávají při proměňování chlebem a vínem, a jsou stejně jako kytice pouze známkou zvláštního vztahu (k Bohu).“ – To je ovšem čirý subjektivismus, a proto pro ná-

stupce prof. Ratzingera platí totéž, co již bylo výše řečeno o něm samém: *taková víra není vírou katolické Církve se všemi církevně právními důsledky, které z toho plynou.*

Závěrem si ještě ocitujeme zprávu „diecézního“ listu o setkání katechetek:

„Nechceme dřívější chápání hned zatracovat, ale spíše bychom si měli uvědomit dobrou podmíněný vznik určitých forem eucharistické zbožnosti, a upozorňovat na ně i ostatní. Dnes je cesta volná pro nový prvek v eucharistickém dění. Znovu se orientujeme na Nový zákon. Nejde nám o nové, ale mnohem spíše o obnovené chápání eucharistie.“

Jistě se nemýlíme v předpokladu, že jedovatá setba bludu se prostřednictvím většiny z osmdesáti katechetek „úspěšně“ ujala v srdcích dětí a možná i dospělých! Ježíšův příměr o plevelu v poli jasně mluví o následcích.

Třetí případ

Je velice podobný druhému. Pochází z téhož biskupství Rottenburg, ale jde ve věci ještě podstatně dále. Proslul jako „Dopis akčního společenství Rottenburg *farářům evangelické zemské církve* ve Württembersku“ z jara 1977. Následující ukázky ohledně mše svaté resp. eucharistické slavnosti mluví samy za sebe. Stojí tam doslova:

„My, akční společenství Rottenburg, jsme společenstvím 180 převážně mladých teologů ve službách diecéze Rottenburg, většinou farářů v příslušných obcích. (...) Naučili jsme se např. správnému přístupu k nábožensky smíšeným manželským párům, uplatňujeme zásadu rovnoprávnosti a respektujeme rozhodnutí rodičů o konfesi dětí. Spolupracujeme také v oblasti školek, náboženské výuky i sociálních prací. (...)“

Tento list vám píšeme jako nositelům církevního úřadu, který my sami vykonáváme ve funkcích katolických farářů. Vzájemné uznávání a respektování úřadů (...) už pro nás jako akční společenství Rottenburg není žádným problémem, pokud jste zařazeni v zemské církvi. Uznáváme vás jako představitelky a představitele vašeho společenství a jeho bohoslužby, a vidíme ve vás *úřední činitele téhož zplnomocnění a téže odpovědnosti* i při všech existujících dějinných a teologických rozdílech, které nechceme zamlčovat.“

Toto svědectví je otřesné jak počtem zúčastněných, tak i praktickým stavěním se na roveň evangelickým duchovním, a tím také vyjádřením mínění o stavu svého vlastního vysvěcení.

Nové „katolické pojetí eucharistie“ je typicky protestantské

Postoj zmíněné akční skupiny je zcela jednoznačný:

„Ke katolickému pojetí eucharistie: Vy víte, že v katolickém společenství Spolkové republiky *došlo ke změnám, které zahrnují také teologii a praxi eucharistické slavnosti neboli mše, jak tomu říkáme.* Na základě exegetické práce a teologicko-historického bádání jsme mezitím dospěli k interpretaci večere Páně, která je přiměřená dnešnímu cítění a chápání. Slabostí scholastického výkladu je, že při jeho přenesení na katechismus a lidovou zbožnost může snadno vyvolávat magické představy. Svědčí o tom např. nové náboženské knihy

pro výuku k prvnímu přijímání. Současná praxe zpovědi mezi katolíky ukazuje, že jim dnes již obvykle nehrozí nebezpečí představy, že by skrze svátost mohla být Boží milost pro lidi disponibilní. ...

Dnes již zpravidla při slavení mše užíváme národního jazyka a víme, že slovo zvěstování je pro svátostné znamení konstitutivní (tzn. že zapříčiňuje). Snažíme se charakter Večeře zviditelnit a chápat vykoupění světa Ježíšovou obětí ve smyslu Listu Židům. **Opustili jsme obětní teorii**, která by mohla budít dojem, že **Ježíšova oběť na kříži musí být pro naše vykoupění stále znovu přinášena resp. obnovována**. ...

Celkově soudíme, že máme biblicky odůvodněnou a smysluplnou eucharistickou praxi, která **může obstát i před reformátory** a stojí na základech eumenické spolupráce.“

Na adresu protestantů je zde tedy zcela otevřeně hlášána změna v „eucharistické praxi“. Tento výrok usvědčuje ze lži všechny konzervativce a pseudokonzervativce, kteří stále ještě tvrdí a sami z toho také vycházejí, že ohledně mše zůstalo v zásadě všechno stejné, a že se u jejich eucharistické slavnosti ještě stále jedná o katolickou, tedy skutečnou mešní oběť! Výše citovaných 180 teologů popsalo zcela přesně metodu, jíž se podařilo dospět k vytoužené interpretaci. A také otevřeně přiznávají, že svého cíle, tedy nového významu a změn, již téměř prakticky dosáhli (mohli by „obstát i před reformátory“), což neznamená nic jiného, než že jejich krédo se stalo samo protestantským! Nejpozoruhodnější na věci však je, že zmíněný dopis byl farářům evangelické zemské církve odeslán již před osmnácti lety! A také že už tedy nepostihla autory dopisu žádná sankce! Kdo z hierarchie pokoncilní církve by jí také měl uložit, který by se sám nedopustil stejné nebo podobné odchylky od katolické víry?

Čtvrtý případ: pouhá zpráva o skládačce

Týká se ordinariátu diecéze Řezno sedmdesátých let ještě za biskupa Grabera. Tehdy se tam chystaly přípravy laiků-biřmovanců, a jako i jinde dostali tzv. pomocníci při biřmování příslušné podklady. Byl mezi nimi také arch papíru se čtverečky k vystřihování. Na 23 takových lístcích byly napsány části mše, které pak měli nastávající biřmovanci sestavit do správného pořadí a nalepit na papír – zjevně jako pomůcku pro lepší porozumění skladbě a průběhu mše. Chyběl tam pouze lístek s nápisem „proměňování“! Když k takovému podvádění biřmovanců došlo v diecézi, která byla považována za poměrně konzervativní, co by se potom asi dalo čekat jinde? – Ale především, co si mohou biřmovanci myslet o charakteru takové eucharistické slavnosti?

Zhodnocení příkladů

Naše čtyři podrobně vylíčené případy jsou ukázky z oblasti německé církevní hierarchie, lze je ovšem vztáhnout na všechny světové strany i na celou pokoncilní éru! Všechny jen potvrzují to samé:

Opuštění katolického učení o mši svaté a Nejsvětější svátosti oltářní, a ruku v ruce s tím co možná obratné a rafinované rozšiřování bludů samotnou hierarchií shora dolů!

*

Detailní otázky

Některé dílčí otázky nebyly při našem posuzování Nového mešního řádu ještě projednány podrobněji. Je zde např. stále znovu stoupenci Novus Ordo nadhazovaná otázka, zda i přes početné změny nezůstalo nezměněno tolik atributů, že by se za určitých podmínek mohlo i při použití Nového mešního řádu jednat o platnou mši.

Správná materie

Pro uskutečnění oltářní svátosti při mši svaté je materií (v latinské Církvi nekvašený) pšeničný chléb, obvykle ve formě hostie, a víno z hroznů. To zůstalo obecně nezměněno, ale příležitostně se také v posledních desetiletích objevily zprávy o porušení těchto podmínek užitím jiných tekutin než vína, převážně ovocných šťáv, ale i dalších tzv. osvěžujících nápojů. Takové porušení již samo o sobě vylučuje, aby mohlo dojít k proměnění v Tělo a Krev Kristovu. Přesto se však tyto případy zdají být naštěstí spíše ojedinělými výstřelky, a obecný souhlas pokoncilní církve v tomto směru zatím není. Má to svoji logiku, protože zachováním materie se vytváří navenek zdání, že i nadále jde o nezměněné dění! Také ostatní křesťanské konfese užívají pro své hostiny chléb a víno, takže i v ekumeně zůstává ve stejné podobě. Na druhé straně nestojí předepsaná materie nijak v cestě pozměněným úmyslům, protože už dnes je docela dobře myslitelná obyčejná hostina, při níž je hostům podáván chléb a víno.

Latinská proměňovací slova

Čtyři hlavní formy Nového mešního řádu, každá se svým vlastním kánonem, mají přirozeně za základ latinský text, ale v porovnání s proměňovacími slovy skutečné katolické mše jsou částečně přeměněna, doplněna nebo zredukována. Výraz „pro multis“ (za mnohé) však zůstal nezměněn. Nelze tedy přece jen mluvit o nějakém zfalšování proměňovacích slov? Otázka je v principu oprávněná.

Tak jak to tedy je?

V pokoncilní církvi se všude po světě slouží eucharistické slavnosti v zemských jazycích a proto také jsou tyto věci na přesvědčení každého jednotlivého celebranta, protože není možné vzít za základ oba vzájemně se vylučující významy slov. Nelze čestně jednoho dne při používání pojmu „pro multis“ vycházet z toho, že Ježíš při velikonoční večeři prolil svou krev „za mnohé“, a druhý den pak použitím v zemském jazyku zfalšovaných proměňovacích slov tvrdit, že ji prolil „za všechny“. Kdo tedy používá také zfalšovaných proměňovacích slov, rovněž se podílí na zvráceném konání těch, kteří tak činí obecně, a to se všemi příslušnými důsledky! Jestliže by stále ještě katolický kněz chtěl v pokoncilní „církvi“ z naléhavých osobních důvodů celebrovat mši výhradně latinsky a užívat výhradně prvního ze čtyř nových kánonů, který je kopií tridentského mešního předpisu, a měl by kromě toho i správnou intenci – přesto by zůstal výsledek jeho konání přinejmenším pochybný, protože by se tím přece jen držel všech ostatních falešných intencí pokoncilní církve ohledně mešní oběti a oltářní svátosti. Navíc v dnešní praxi by stejně mohlo jít jen

o zcela vzácnou výjimku. Ostatně by v takovém případě zůstávalo otázkou, proč se při svém katolickém postoji rovnou nedrží katolické mše svaté podle tridentské formy.

Která slova působí proměnění?

Občas slycháváme tvrdit, že *také při použití zfalšovaných proměňovacích slov nad kalichem dojde k proměně v Tělo a Krev Kristovu*, protože již vyslovením formule „toto je kalich krve mé“ se víno promění v Krev Kristovu, a při vyslovení formule „toto je mé tělo“ se chléb promění v Tělo Kristovo (pokud jsou dány také ostatní podmínky). Ostatní slova nad kalichem by pak byla pouze bližším určením účelu a působnosti jako krev k odpuštění hříchů pro určitý okruh příjemců. Často se také při tom poukazuje na uznávaná proměňovací slova v jiných katolických obřadech.

Proti tomu lze předně namítnout, že toto pojetí, které by mohlo být pro uskutečnění svátosti zásadně významné, však nikdy nebylo Církví v tomto smyslu chápáno a už vůbec ne prohlášeno za závazné. Tato skutečnost je tím závažnější, že církevní vyjádření a rozhodnutí o mši a oltářní svátosti jsou nadmíru početná a nanejvýš významná. Za druhé byla v katolické Církvi forma proměňovacích slov slavnostně a definitivně rozhodnuta a stanovena. Takto také byla beze změny převzata do *Missale Romanum* a dokonce ještě nedávno (1965) znovu potvrzena. Byly při tom také přesně vytýčeny podmínky, za nichž se svátost neuskuteční. A přesně tento stav je dán při zkreslení nebo dokonce zfalšování proměňovacích slov.

Další kánony

Vedle již výše jmenovaných čtyř kánonů byla vedením pokoncilní církve připuštěna i řada dalších, většinou pro zvláštní skupiny osob nebo obzvláštní příležitosti. Ty však jsou znovu jen okopírovány podle ostatních nových kánonů a také je nelze o nic příznivěji posoudit; mnohem spíše by se daly uplatnit ještě další námítky.

Osobní zbožnost

Přestože tato věc podle všeho nejspíše vlastně nepatří k danému okruhu otázek, velmi často se s takovou argumentací setkáváme. Proti našim jasným výhradám k Novému mešnímu řádu se totiž namítá, že totiž duchovní – nebo přinejmenším ti duchovní, jejichž eucharistické slavnosti se zúčastňujeme – jsou osobně velmi zbožní. Vždyť přece předepsané modlitby a veškeré další postupy konají se zřejmou uctivostí a pokorou. A jestliže tomu tak je, usuzuje se dále, pak také všechno, co konají, musí být platné a Bohu milé. Ptáme-li se však, podle jakého předpisu své eucharistické slavnosti konají, pak se obvykle dozvíme, že používají Nového mešního řádu se zfalšovanými proměňovacími slovy, byť i také obsahuje latinské části textu. Tím ovšem nejsou plněny nezbytné předpoklady pro uskutečnění a podání svátosti.

Zvláště však uskutečnění svátosti brání – samotným faktem konání demonstrováný – souhlas celebrujícího s nesprávným úmyslem (intention) i s jedním pokoncilní církve.

V podstatě stejné je rovněž pevné přesvědčení někdejších katolíků, že se také při eucharistické slavnosti pokoncilní církve jedná o platnou katolickou mši. Jestliže se

něčemu pevně věří, pak tomu tak také je; přinejmenším lze prý vycházet z toho, že to přesně tak před Bohem platí.

Ani obzvláštní akt zbožnosti, ani pevné osobní představy nebo přání však nemohou způsobit, aby taková eucharistická slavnost pokoncilní církve byla platná, protože jinak by právě toto muselo být předpokladem k proměnění v Tělo a Krev Kristovu. Skutečné předpoklady a podmínky k tomu jsou zcela jiné, a ty jsme si již výše zevrubně objasnili. Rozhodující je, aby platnost mše vycházela výhradně z její niterné a vlastní správnosti. A dokonce i tam, kde bylo falešné konáno zbožně nebo s dobrým úmyslem, nemůže být nikdy správné. A to platí tím více v případě, kdy se tak děje pouze z religiózního sebeohlušování, aby se nemuselo naslouchat pravdě!

Souhrnné posouzení

V našem pojednání mělo tedy být na prvním místě v hlavních rysech představeno a vylíčeno katolické učení o mši svaté, tedy svatá mešní oběť a z ní vyplývající Nejsvětější svátost oltářní. K tomu účelu zde byly uvedeny příslušné definice věroučných zásad tridentského koncilu i pozdějších papežských rozhodnutí. Tím jsme si také ukázali historii mše svaté do tzv. II. vatikánského koncilu a dále až do současnosti. Na tehdy se vyskytující bludy později navázali „katoličtí“ teologové, biskupové i nejvyšší hlavy pokoncilní církve. Ukázali jsme si také, jak se **odchýlili od tradičního učení a prostřednictvím vnuceného zavedení nové eucharistické slavnosti včetně falešných proměňovacích slov potlačili po celém světě skutečnou katolickou mši**. Měřeno počtem původních katolíků se jim to podařilo téměř úplně! Vzhledem k dopadu celého procesu na věřící se dopouštějí závažného religiózního poklesku všichni ti, kdo i nadále konají a učí, jakoby eucharistická slavnost pokoncilní církve byla ještě platnou mšou svatou, a to se všemi z toho plynoucími důsledky!

Naše objasnění snad dostatečně ukázalo, že *pravé učení katolické Církve o mši svaté nebylo ze žádného důvodu třeba měnit, nýbrž že mohlo a muselo zůstat beze změny!*

Dále jsme si historickým přehledem i prověřením teologických záměrů a akcí novotářů bezpečně prokázali, že celá liturgická reforma byla **dlouhodobě a mistrně připravovaným podnikem k likvidaci katolické mše, a později i veškeré katolické víry!** Také jsme se snažili ukázat podle možností všechny rozhodující kroky těchto lidí spolu s jimi užívanými postupy a triky. Výsledek celkového posouzení je naprosto jasný:

Eucharistická slavnost pokoncilní církve není platnou katolickou mší!

Důkaz z povahy změn

Vedle důkazů o záměrech k odstranění mše svaté a skrývání tohoto úmyslu se nám při zkoumání materiálů do zorného pole dostává stále více souvislost všech událostí, která zpočátku nabyla tak nápadná. Ukazuje se vnitřní shoda jednotlivých nepřátelských akcí v celkovém plánu likvidace katolické Církve, která při zběžném pohledu není plně srozumitelná.

Proč muselo být všude zavedeno podávání hostie do ruky? Vysvětlení je prosté: Stačí vyjít z toho, že se při „přijímání“ v pokoncilní církvi nepodává Tělo Kris-

tovo, nýbrž právě jen obyčejný chléb, a v každodenním životě se chléb podává z ruky do ruky! Zde není zapotřebí ani pozornosti, ani zvláštní úcty, natož nějakých opatření, aby snad kousek chleba nespadol na zem nebo nebyl jinak znečištěn, jak je to zcela samozřejmé při podávání skutečného Těla Kristova, protože v každé částice konsekrované hostie je Kristus plně přítomen. Naproti tomu ztráta kousku obyčejného chleba nestojí ani za řeč.

Proč muselo být zavedeno nebo alespoň připuštěno přijímání vstoje? Znovu z téhož důvodu: při přijímání obyčejného chleba je samozřejmě nepřiměřené poklekat a vlastně rouhavě mu prokazovat zbožnou úctu. To vědí samozřejmě i ti, kteří vynalezením a zavedením „nového mešního řádu“ potlačili skutečnou proměnu chleba a vína. Proto také logicky i věcně právem také ze své eucharistické slavnosti odstranili kult uctívání, protože nějaký „kult chleba“ nikdy a nikde nebyl.

Proč jsou v pokoncilní církvi už jen čistě praktické překážky k připuštění příslušníků jiných křesťanských vyznání k eucharistické slavnosti? Opět z toho samého důvodu: protože se u těchto vyznání odlišuje pouze způsob a druh rozdílného chleba, nemůže být přece zásadním prvkem rozluky.

Proč je vůbec možné uvažovat o interkomunikaci pokoncilní církve s ostatními křesťanskými konfesemi bez toho, že by se vrátily ke katolické víře? Vedle již zmíněného důvodu také proto, že sama už vůbec nemá skutečnou katolickou víru, a stala se jen jednou z nekatolických konfesí jako mnoho dalších! V takovém případě by byl také již prakticky bezpředmětný problém, spočívající v tom, že pouze platně vysvěcený kněz může celebrovat platnou mši s proměňováním Těla a Krve Páně, protože jen na něj byla přenesena tato moc, ne však na duchovní nekatolických konfesí, kteří svátost svěcení nepřijali.

Proč se eucharistie v podstatě propaguje pouze jako slavnostní hostina? Protože věřícím může nabídnout opravdu jen chléb a víno.

Proč se odstranila nebo jinak interpretovala procesí při Božím těle a tiché uctívání před tabernáklem? Znovu z prakticky týchž důvodů.

Proč se ke svatému přijímání připouštějí rozvedení a znovu sezdání katolíci? Protože jde o přijetí pouhého chleba!

Všechny počiny uctívání Nejsvětější svátosti oltářní mají smysl a význam pouze tehdy, je-li v podobě chleba a vína skutečně, opravdově a svátostně přítomen sám Bůh, Ježíš Kristus. Proto je potlačení počínů uctívání a vzývání Boha v eucharistické slavnosti pokoncilní církve zcela přiměřené jejímu skutečnému stavu. Kdyby tomu bylo jinak, pak by výše zmíněné změny také neměly žádný smysl a jejich přijetí tehdy ještě věřícími by bylo jen zbytečně ztíženo. Rozdílné, vícesmyslné a nejasné výroky byly použity k zakrytí pravého stavu věci.

Z těchto důvodů jsou také jasně neplodné a zbytečné všechny snahy o vnější změny v pokoncilní církvi bez návratu ke skutečné mši svaté. Od víře věrných katolíků by bylo na druhé straně stejně tak chybné zaujímat stanovisko proti přijímání hostie vstoje a na ruku, k připouštění rozvedených k „eucharistii“, k snahám o zrušení celibátu nebo připuštění „farářek“ do úřadů pokoncilní církve.

Protože pokoncilní církve už není katolická, pravidla a nařízení katolické Církve v ní také skutečně neplatí. Čím drastičtější a důslednější pokoncilní církve ve výše řečených bodech postupuje, tím dříve musejí členové rozpoznat skutečný stav jejího

odpadu od katolické víry i své vlastní zbloudění; pokud ovšem budou chtít! Při potlačování mše svaté většina z nich ještě nechtěla. Jakkoli je skandální dílčí znesvěcování při eucharistických slavnostech, o němž se občas dočítáme, přesto doslova bledne před skutečným skandálem celosvětového vypuzení mše svaté rouhavými počiny pokoncilní církve a především před spoluúčastí bývalých katolíků na něm. Proto také v této věci neexistuje žádné dorozumění nebo kompromisy s těmi, kteří se takovém pohoršení podílejí.

Prosba ke čtenářům

Kdykoli byl Bůh urážen hříchy lidí, vždy se znovu nechal usmířit modlitbou a pokáním. Budiž nám všem tato pravda pobídkou, abychom Boha z celého srdce a vytrvale prosili za odpuštění našeho zneuctívání a ohavností vůči Jeho božské lásce v Nejsvětější svátosti oltářní. Vždyť i ti, kdo se nechali zlákat bludy a následovali svůdce, se mohou skrze Jeho milosrdenství znovu navrátit k pravdě.

V tomto smyslu a touto myšlenkou tedy uzavíráme naše pojednání. A které shrnutí věroučných pravd o Nejsvětější svátosti oltářní by mohlo být na závěr přiměřenější, než nádherné „Lauda Sion“ svatého Tomáše Akvinského!

Lauda Sion

Lauda, Sion

Lauda Sion Salvatorem
Lauda ducem et pastorem
In hymnis et canticis.

Quantum potes, tantum aude,
quia maior omni laude,
nec laudare sufficis.

Laudis thema specialis
panis vivus et vitalis
hodie proponitur.

Quem in sacrae mensa coenae
turbae fratrum doudenae
datum non ambigitur.

Sit laus plena, sit sonora,
sit jucunda, sit decora
mentis jubilatio.

Dies enim solemnis agitur,
in qua mensae prima recolitur
huius institutio.

In hac mensa novi Regis,
novum pascha novae legis
Phase vetus terminat.

Chval, Sione

Chval, Sione, Spasitele
chval Pastýře,
vůdce vřele, zpěvy, písně, hymny pěj!

Odvažuj se, jak jen možné,
větší je, než chvály zbožné,
Nepostačíš chválit je!

Zcela zvláštní látka chvály
– živý chléb, zdroj žití stálý – pro den dnešní
nastala.

Chléb, jež v hodech za večera
bratří četa dvanácti
zcela jistě dostala.

Bud' zpěv plný, bud' zpěv jasný,
budiž libý, budiž hlasný jásoť mysli,
ples a vděk.

Dnes je slavnost o níž se vzpomíná,
kterak povstala prvně ta hostina,
hodu toho počátek.

Oběť nové smlouvy vzniká.
Stůl nového Panovníka
odděluje starý čas.

Vetustatem novitas, umbram fugat veritas, noctem lux eliminat.	Staré ničí novota, prchla Pravdou Temnota, noc, již zahnal denní jas.
Quod in coena Christus gessit, faciendum hoc expressit in sui memoriam.	Kristus při hostině svaté děl: Co činím, činit máte, na Mne vzpomínající.
Docti sacris institutis, panem, vinum in salutis consecramus hostiam.	Svatá stanovení ctíme, chléb a víno přinášíme, oběť spásy světíce.
Dogma datur Christianis, quod in carnem transit panis et vinum in sanguinem.	Dogma křesťanům se dává, že se z chleba Tělo stává, z vína, že se stává Krev.
Quod non capis, quod non vides, animosa firmat fides, praeter rerum ordinem.	Nechápe duch, nedozírá, horlivá však sílí víra, ač je jiný věci zjev.
Sub diversis speciebus, signis tantum, et non rebus, latent res eximiae.	Pod různými vzezřeními, věcmi ne, leč znameními, výborný je Předmět skryt.
Caro cibus, sanguis potus: manet tamen Christus totus sub utraque specie.	Nápoj Krve, pokrm Těla, v obou Kristus je však zcela, nepřestává celý být.
A sumente non concisus, non confractus, non divisus, integer accipitur.	Přijímáš-li, zůstal celý, nezláme se, nerozdělí, nikdy pranic neschází.
Sumit unus, sumunt mille: quantum isiti, tantum ille, nec sumptus consumitur	Bere jeden, tisíc bere. Jako jeden davy steré, Aniž množství dochází.
Sumunt boni, sumunt mali: sorte tamen unaequali, vitae vel interitus.	Dobří, špatní přijímají, neštějný však osud mají: Život – smrti objetí.
Mors est malis, vita bonis: vide paris sumptionis quam sit dispar exitus.	Smrt je zlým a dobrým žitím, zříš, jak různý může býti účin téhož přijetí.
Fracto demum sacramentum, ne vacilles, sed memento, tantum esse sub fragmento, quantum toto tegitur.	Když se potom Svátost láme, nechť se věrou nevikláme, pod úločkem tolik máme, kolik celek uhostí.
Nulla rei fit scissura: signi tantum fit fractura: qua nec status nec statura signati minuitur.	Netrpí věc těmi ději, způsobu je rozbíjejí, ale věc a stavy její potvrují v Svátosti.

Ecce panis Angelorum,
factus cibum viatorum:
vere panis filiorum,
non mittendus canibus.

In figuris praesignatur,
cum Isaac immolatur:
agnus paschae deputatur:
datur manna patribus.

Bone pastor, panis vere,
Jesu, nostri miserere:
tu nos pasce, nos tuere:
tu nos bona fac videre
in terra viventium.

Tu, qui cuncta scis et vales:
qui nos pascis hic mortales:
tuos ibi commensales,
coheredes et sodales
fac sanctorum civium.

Amen. Alleluja.

Chléb, jenž blaží Nebešťany,
poutníkům, hle v pokrm daný,
není pokrm štěňátek.

Oběť v předobrazech známá:
Isak, žertva Abraháma,
velkonoční oběť sama,
manna Otcům v onen věk.

Dobrýs Pastýř, Chléb jsi pravý!
Smiluj se, slyš hlas náš lkavý:
Pas, hlídej naše davy, dobro dej nám,
Přelaskavý, v zemi živých dej
Nám zřít!

Všemohoucí, Převeliký,
Jenž nás paseš, smrtelníky.
Svémi spolustolovníky,
dědici a účastníky svatých
rač nás učiniti!

Amen. Aleluja

Český překlad: *Římský misál*, P. M. Schaller,
benediktin v Emauzích, Praha 1947, str. 638-640.

* * *

